

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA

PC06.D01 - ed.01

ELABORAT PER	APROBAT PER
Departament d'Orientació i Equip directiu	COCOPE I CONSELL ESCOLAR
Data: CURS 2019-2021	Data:

CONTROL DE CANVIS

DATA	
CURS 2019-20	Elaboració del document
NOVEMBRE 2023	Modificacions

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I LA INCLUSIÓ EDUCATIVA (PADIE)

ÍNDEX

1. DIAGNÒSTIC DE L'ALUMNAT DEL CENTRE4

2. PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ I ANÀLISI8

2.1. Procediments de detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accés, de participació i d'aprenentatge.8

2.2. Procediments d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.13

3. MESURES, ACTUACIONS, PLANS I PROGRAMES16

3.1. Programes o actuacions de disseny propi o programes singulars autoritzats per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que desenvolupen les línies d'actuació del Decret 104/2018, de 30 d'abril, relacionades amb la identificació i eliminació de barreres a la inclusió, la mobilització dels recursos per a donar suport a la inclusió i el currículum inclusiu.16

3.2. Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha en el centre i la societat.20

3.3. Actuacions per a la detecció primerenca i intervenció amb l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.22

3.4. Actuacions per a la prevenció i intervenció primerenca davant les dificultats d'aprenentatge23

3.5. Mesures de resposta que es desenvolupen en el centre en cadascuna de les etapes24

- 24
- 25
- 31
- 34
- 35
- 36

4. AVALUACIÓ DEL PLA38

4.1. Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels Plans d'actuació personalitzats (PAP)38

4.2. Procediments i instruments per a l'avaluació i millora del PADIE41

5. MARC LEGAL41

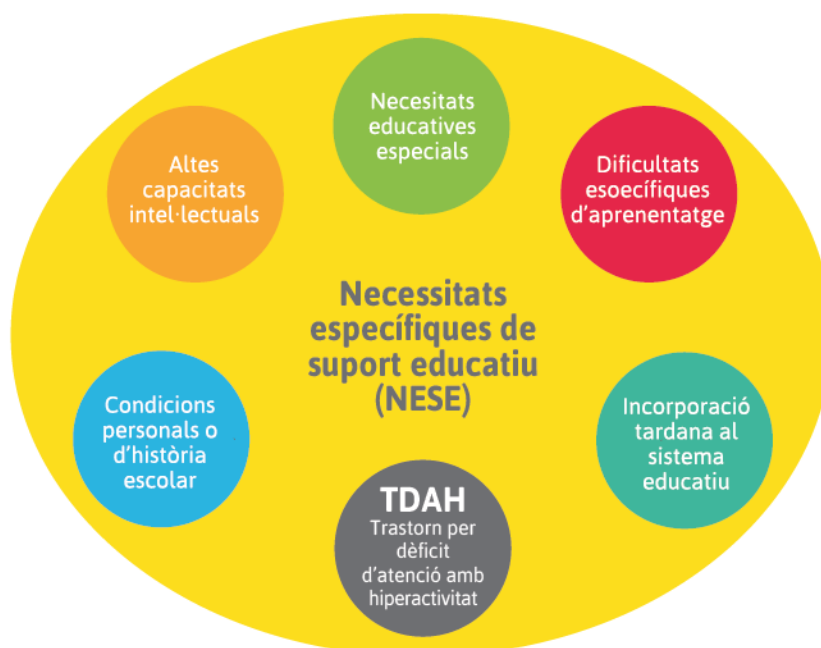
ANNEX48

1. DIAGNÒSTIC DE L'ALUMNAT DEL CENTRE

L'educació és un dret fonamental de totes les persones que s'ha de garantir en condicions d'igualtat en l'accés i l'equitat, així com orientar-se a afavorir l'èxit i el progrés de tot l'alumnat en el marc d'un sistema social inclusiu.

D'acord amb la LOE i LOMLOE, l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) són l'alumnat que requereix una atenció educativa diferent a la ordinària per presentar:

- Necessitats educatives especials (NEE): L'alumnat amb NEE és aquell que afronta barreres que limiten el seu accés, presència, participació o aprenentatge per un període de l'escolarització o al llarg de tota l'escolarització i requereix determinats suports i atencions educatives específiques per a la consecució dels objectius d'aprenentatge adequats al seu desenvolupament. Aquestes barreres són derivades de:
 - Discapacitat física, psíquica i/o sensorial
 - Trastorns greus de conducta
 - Trastorns de la comunicació i del llenguatge
- Dificultats específiques d'aprenentatge
- Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat (TDAH)
- Altes capacitats intel·lectuals
- Condicions personals o d'història escolar
- Incorporació tardana al sistema educatiu

Tal com estableix el Decret 104/2018 en el seu preàmbul, assumir el principi d'inclusió educativa i educació per a totes i per a tots fa necessari tornar a reconceptualitzar i redefinir el totes i tots, exercici que implica posar el focus d'atenció no només sobre l'àmbit de la discapacitat, sinó sobre tot l'alumnat, i en especial sobre les persones i col·lectius que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió educativa i social per raó d'origen, ètnia, llengua, situació econòmica i social, orientació sexual, identitat de gènere o característiques sexuals, capacitat i competència, en situació desvalorització, desconsideració, discriminació o violència, o totes aquelles persones que per causes emocionals, funcionals, de convivència i participació, en interacció amb el seu context educatiu, poden estar sotmeses a pressions excoents o que troben barreres en l'accés, la presència, la participació i l'aprenentatge en els centres escolars.

L'alumnat que arriba al nostre institut procedeix de sis centres adscrits, centres concertats de la localitat i centres d'altres localitats. El curs actual comptem amb un total **1498** alumnes repartits en 61 grups:

- 6 grups de 1r d'ESO.
- 7 grups de 2n d'ESO.

- 7 grups de 3r d'ESO (1 d'aquests grups és un 3r de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR).
- 6 grups de 4t d'ESO (un d'aquests grups és un 4t de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR).
- 11 grups de Batxillerat (6 grups de 1r i 5 grups de 2n de Batxillerat).
- 4 grups de FP Bàsica (2 grups de 1r i 2 grups de 2n de FP Bàsica).
- 5 grups de 1r de Cicles Formatius de Grau Mitjà.
- 5 grups de 2n de Cicles Formatius de Grau Mitjà.
- 5 grups de 1r de Cicles Formatius de Grau Superior.
- 5 grups de 2n de Cicles Formatius de Grau Superior.

Estem davant d'un canvi de paradigma. Aquest centre ha elaborat un Projecte educatiu i un Pla d'actuació per a la millora (PAM) d'acord als principis d'escola inclusiva. Educar en la diversitat és conèixer que cada alumna i cada alumne té necessitats úniques que poden requerir suports en diferent nivell d'amplitud, intensitat i durada. L'escola inclusiva requereix l'aplicació de múltiples recursos de naturalesa distinta, funcionals, organitzatius, curriculars o personals, per atendre un ampli ventall de situacions en què el nostre alumnat requereisca algun tipus de suport, transitòriament o al llarg de la seua escolaritat, optant sempre que siga possible per actuacions ordinàries, sense perjudici que determinat alumnat requereix també mesures de caràcter més específic.

És la comissió de coordinació pedagògica qui estableix les directrius i coordina l'organització i implementació de les mesures de resposta per a la inclusió d'acord amb les criteris del claustre i en coherència amb el Projecte educatiu del centre, el Pla d'actuació per a la millora i, si escau, els plans d'actuació personalitzats per a l'alumnat.

INTEGRACIÓ

VERSUS

INCLUSIÓ

DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ
IES JOAN FUSTER (SUECA)

Adaptat de @coraleizondo

	
És acceptar la diferència.	És acollir la diferència.
Parla de necessitats educatives.	Parla de barreres d'accés, d'aprenentatge i participació.
Se centra en el dèficit.	Es fixa en les capacitats de tot l'alumnat per desenvolpar-les a l'aula.
La resposta educativa és segregadora. L'alumne/a ix de l'aula i quan hi està dins realitza una altra tasca. Pocs vegades participa a l'aula.	La resposta educativa és inclusiva. L'alumne/a està present a l'aula, participant i progressant amb totes les seues companyes i companys.
Suport sempre fora de l'aula.	Suport dins l'aula. Dos professors/es per treballar de forma cooperativa amb tots els/les alumnes.
Individualització	Personalització

2. PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ I ANÀLISI

2.1. Procediments de detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accés, de participació i d'aprenentatge.

L'article 14 del Decret 104/2018 organitza la resposta educativa per a la inclusió en quatre nivells de concreció de caràcter sumatori, progressiu i no exclouent, que han de configurar totes les actuacions dutes a terme en el centre en els diferents plans, programes i actuacions. L'article 13 especifica que la identificació i valoració de les necessitats educatives de l'alumnat s'ha de realitzar el més aviat possible, a fi de determinar les mesures i els suports més adequats i iniciar la resposta educativa tan prompte com siga possible. Aquests processos s'han d'iniciar abans de l'escolarització de l'alumnat i, una vegada escolaritzat, es realitzaran en totes les etapes educatives, incidint especialment en els moments de canvi i transició.

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat. Segons article 4 d'aquesta ordre, la detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat de l'alumnat i de les barreres a la inclusió existents en els diferents contextos de desenvolupament s'ha de realitzar el més aviat possible, a fi d'iniciar la resposta educativa en el moment en què aquestes es detecten, sempre considerant les interaccions de les condicions personals i del context escolar, familiar i social. Des de l'IES es posarà una atenció especial a la detecció i identificació en el moment previ a l'escolarització en el nostre centre i en els canvis d'etapa amb una coordinació entre els diferents agents, serveis i entitats implicades.

En l'àmbit escolar, la detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat i les barreres per a la inclusió la fa l'equip educatiu, que coordina la tutora o el tutor, amb la informació obtinguda del personal del centre, la família o els representants legals, l'alumnat i les persones amb qui es relaciona habitualment i els serveis o les entitats externes (serveis de salut, serveis socials, entitats d'iniciativa social implicades en el procés socioeducatiu i altres agents).

Tenint en compte la detecció realitzada, l'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor i, si escau, l'assessorament del Departament d'Orientació Educativa i Professional (d'ara en avant, DOEP), planifica i aplica les mesures i els suports més adients i incideix especialment en el nivell de resposta II i en les mesures de nivell III

que no requereixen una avaluació sociopsicopedagògica (es detallen més endavant) i valorar-ne la seua efectivitat.

Quan l'equip educatiu constata que, per superar les barreres a la inclusió detectades, no són suficients les mesures prèvies adoptades, la tutora o el tutor ho posa en coneixement del DOEP perquè valore de forma conjunta, almenys, els elements següents:

- a) Les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge.
- b) La informació procedent dels àmbits personal, escolar, familiar i social de l'alumnat, incloent-hi els punts forts i febles.
- c) Les mesures educatives aplicades fins al moment i l'eficàcia d'aquestes.

Si en el marc d'aquesta valoració conjunta es conclou que **no és convenient fer-ne una avaluació sociopsicopedagògica**, el DOEP recomana i planifica, conjuntament amb la tutora o el tutor i l'equip educatiu, les mesures més adients i estableixen els terminis en els quals se n'ha de revisar la seua efectivitat, deixant-ne constància per escrit.

Si es conclou la **necessitat de realitzar una avaluació sociopsicopedagògica**, la tutora o el tutor, en representació de l'equip educatiu i amb el vistiplau de la direcció de l'IES formalitza la sol·licitud al DOEP perquè n'inicie el procediment.

D'acord amb l'article 5 del Ordre 20/2019, l'avaluació sociopsicopedagògica és el procés sistemàtic, planificat i rigorós de recollida i valoració de la informació rellevant, mitjançant el qual el DOEP, de manera coordinada i col·laborativa amb els equips educatius, la família o els representants legals, els servis socials i sanitaris, les entitats d'iniciativa social implicades en la resposta educativa i altres agents significatius, identifica de manera precisa les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat. Aquesta informació justifica i orienta les decisions sobre les mesures de resposta educativa proposades i l'aplicació d'aquestes.

L'avaluació sociopsicopedagògica té les característiques següents:

- a) Se centra en identificar les barreres i fortaleces de l'alumnat i del context i les necessitats educatives, evitant formes d'etiquetatge.

- b) Està encaminada a eliminar barreres a la inclusió, promoure el desenvolupament personal, escolar i social de l'alumnat i orientar el professorat i la família en la seua tasca educativa.
- c) Promou la inclusió de l'alumnat en contextos educatius normalitzats i preveu les situacions o les condicions que poden produir-ne la segregació i l'aïllament.
- d) És un procés dinàmic, interactiu, participatiu, holístic, continu i obert, que s'ha d'actualitzar en funció del progrés de l'alumnat i la informació que s'obté dels diferents agents durant el procés d'aprenentatge-ensenyament.
- e) Recull i sistematitza la informació rellevant de diferents fonts i agents, tot considerant que aquesta ha de ser funcional, pertinent i confidencial, d'acord amb les normes vigents sobre la protecció de dades.
- f) S'inicia en el moment en què, en els contextos escolar, familiar i social, es detecten barreres d'accés, aprenentatge o participació que limiten el desenvolupament de l'alumnat i, per tant, requereixen l'adopció de mesures extraordinàries de nivell III i qualsevol mesura de nivell IV o prendre decisions pel que fa a la modalitat d'escolarització, una vegada s'ha constatat que les mesures ordinàries de nivell II i III no són suficients.
- g) Utilitza instruments variats i rigorosos propis de l'especialitat de cada professional que hi intervé i facilita la participació de l'alumnat, el professorat, les famílies i els agents implicats en la resposta educativa, així com altres agents, serveis i entitats que poden ser significatius per a l'obtenció d'informació. Això inclou les entrevistes, l'anàlisi documental i l'observació en els diferents àmbits: aula, esplai, etc. El professorat ha d'aportar tota la informació que siga necessària, com el desenvolupament competencial de l'alumnat i, si escau, les habilitats d'interacció amb l'entorn.

L'avaluació sociopsicopedagògica i la conseqüent emissió de l'informe sociopsicopedagògic tenen caràcter prescriptiu en les situacions següents (ORDRE 10/2023):

- a) Escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE)
- b) Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars.
- c) Adaptació en les proves d'accés, de certificació i d'acreditació en els ensenyaments postobligatoris.
- d) Enriquiment curricular per a alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- e) Adaptació curricular individual significativa (ACIS) en l'ensenyament obligatori.
- f) Programes personalitzats que comporten suports personals especialitzats
- g) Exempcions de qualificació en Batxillerat per a l'alumnat amb NEE.
- h) Pròrroga d'escolarització en l'ensenyament obligatori per a alumnat amb NEE.
- i) Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat per a l'alumnat amb NEE
- j) Flexibilització en la durada dels cicles formatius de Formació Professional per a l'alumnat amb NEE
- k) Flexibilització de la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- l) Altres mesures de resposta que determine reglamentàriament la conselleria competent en matèria d'educació.

Les conclusions, orientacions i propostes d'actuació que es deriven de l'avaluació sociopsicopedagògica quedaran documentades en l'informe sociopsicopedagògic que emetrà el DOEP.

2.2. Procediments d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.

La sol·licitud de valoració sociopsicopedagògica la complimenta la tutora o el tutor amb la informació obtinguda de l'equip educatiu, de la família, de l'alumnat i, si escau, d'altres agents, i ha d'anar acompanyada de la informació o la documentació que la justifica i la conformitat, per escrit, de la família o els representants legals. El formulari de sol·licitud ha d'incloure, almenys, una descripció del motiu, les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge detectades, les mesures desenvolupades, els resultats obtinguts, el desenvolupament competencial i, si escau, les habilitats d'interacció amb l'entorn. Per complimentar la sol·licitud, la tutora o el tutor compta amb l'assessorament del DOEP.

Rebuda la sol·licitud, l'especialista en Orientació Educativa coordinarà el procés d'avaluació sociopsicopedagògica, que implica la recollida i valoració d'informació de l'alumnat i dels diferents agents, entitats i serveis, referida als diversos contextos de desenvolupament, amb l'objecte de realitzar una identificació precisa de les necessitats educatives.

El personal especialitzat de suport aportarà la informació necessària i col·laborarà, dins l'àmbit de competència d'aquest.

Si és necessària la col·laboració dels serveis socials, sanitaris o altres serveis educatius, l'especialista en Orientació Educativa remetrà una sol·licitud de col·laboració, a través de la família o pels mitjans establits i protocol·litzats reglamentàriament per l'Administració.

Finalitzat el procés de recollida i valoració funcional de les dades obtingudes, el DOEP emetrà l'informe sociopsicopedagògic.

Si de l'avaluació es conclou que l'alumna o alumne no presenta NESE o necessitats de compensació de desigualtats que requereixen mesures de nivell III per a les quals no és prescriptiu una avaluació sociopsicopedagògica, l'informe proposarà les mesures de resposta més adients i les orientacions a l'equip educatiu i a la família o els representants legals per dur-les a terme.

Si de l'avaluació es conclou que l'alumna o alumne presenta NESE o necessitats de compensació de desigualtats que requereixen de mesures de nivell III per a les quals és prescriptiu l'avaluació sociopsicopedagògica, o mesures de nivell IV, l'informe inclourà la proposta d'un Pla específic personalitzat (PAP).

Una vegada emés l'informe sociopsicopedagògic, l'especialista en Orientació Educativa informará la tutora o el tutor i l'equip educatiu de les conclusions i la proposta de les mesures educatives, dels suports i, si és procedent, del PAP. Així mateix, informará la família, els representants legals o l'alumnat (en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil) de les conclusions, facilitarà l'assessorament i acompanyament necessaris, demanarà la seua opinió i promourà la seua col·laboració, tot considerant les possibilitats de participació i els objectius de la intervenció.

Els tràmits d'audiència a les famílies o representants legals s'han de dur a terme respectant el principi de l'interés superior del o la menor i l'exercici de les potestats que té conferides la funció docent i orientadora per garantir el dret fonamental de l'educació.

Les famílies, els representants legals i l'alumnat, en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil, tenen dret a rebre una còpia en format accessible de l'informe sociopsicopedagògic, de la qual cosa es deixarà constància per escrit amb el vistiplau de la Direcció.

L'avaluació i l'informe sociopsicopedagògic s'actualitzaran sempre que s'hagen de modificar les mesures proposades, incorporar-ne d'altres que requereixen preceptivament una avaluació sociopsicopedagògica i en els canvis d'etapa.

L'especialista en Orientació Educativa mantindrà informada la Comissió de Coordinació Pedagògica de les avaluacions sociopsicopedagògiques i de les mesures proposades en cada cas.

AVALUACIÓ SOCIOPSICOPEDAGÒGICA

Ordre 20/2019 resposta educativa per a la inclusió
Resolució de 24 de juliol de 2019 instruccions per a l'aplicació d'alguns dels
principals procediments

Departament d'Orientació IES JOAN FUSTER (Sueca)
Adaptat de ecintaient

1 REUNIÓ CONJUNTA PER A L'ANÀLISI DE BARRERES I MESURES APLICADES

Anàlisi de la informació de
l'alumnat. Comprovar accions
prèvies **nivell II i III** i proposar
noves mesures o modificacions.

ACTA
Annex I

Equip educatiu i Orientadores

2 SOL·LICITUD DE VALORACIÓ SOCIOPSICOPEDAGÒGICA

Informació dels motius + Consentiment
de la família + Vistiplau de la direcció

Emplena sol·licitud el tutor/a.

Annex II
Annex II-A
Dictamen

Tutor/a i Direcció

3 COORDINACIÓ I VALORACIÓ

Recollida d'informació: Sol·licitud de
col·laboració al personal especialitzat o
agents si és necessari mitjançant
procediment.

Orientadores Educatives

4 ELABORACIÓ D'INFORME

Proposta de mesures més adequades.
Proposta de PLA D'ACTUACIÓ PERSONALITZAT
(PAP) o Dictamen, si cal.

Si es proposa intervenció de personal especialitzat de
suport, la direcció d'estudis amb la col·laboració de l'equip
educatiu i el personal de suport organitzarà la intervenció.

Orientadores Educatives

Annex III

5 INFORMACIÓ AL TUTOR/A, EQUIP EDUCATIU I FAMÍLIA I COCOPE

Tràmit d'audiència amb la família
La família té dret a còpia de l'informe.

Orientadores Educatives-Tutors/es

3. MESURES, ACTUACIONS, PLANS I PROGRAMES

Donat que actualment ha augmentat la demanda de suport emocional entre l'alumnat, es dona suport d'una forma més intensiva a aquest alumnat i a les seues famílies, que requereixen d'acompanyament i suport emocional.

Es promou una manera més intensiva de treball davant conductes de risc, hàbits no saludables d'alimentació, conductes de risc, conductes addictives i problemes de salut mental en general, atenent de forma coordinada aquest alumnat amb les unitats de salut mental infanto-juvenil i, si escau, mitjançant el protocol de coordinació per a l'atenció a l'alumnat amb problemes de salut mental (Resolució conjunta d'11 de desembre de 2017).

El Pla d'Acció Tutorial i Pla de Formació del professorat s'han millorat per tal de previndre i actuar sobre aquests casos, augmentant les activitats relacionades amb la millora del rendiment acadèmic i el foment de la gestió emocional de l'alumnat.

Una de les mesures que s'ha potenciat és la coordinació amb Serveis Socials i la USMIA, sent més fluïda i periòdica.

3.1. Programes o actuacions de disseny propi o programes singulars autoritzats per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que desenvolupen les línies d'actuació del Decret 104/2018, de 30 d'abril, relacionades amb la identificació i eliminació de barreres a la inclusió, la mobilització dels recursos per a donar suport a la inclusió i el currículum inclusiu.

Les **línies d'actuació** que caracteritzen el model d'escola inclusiva i garanteixen el desenvolupament dels seus **principis** són:

- 1) Identificació i eliminació de barreres en el context, posant èmfasi en els moments de transició.
- 2) **La mobilització de recursos per a donar resposta a la diversitat** oferint propostes flexibles en l'organització i en la provisió de suports per a la personalització i individualització de l'ensenyament, que done resposta a les necessitats per a la inclusió del conjunt de l'alumnat.

3) El compromís amb la cultura i els valors inclusius

4) Desenvolupament d'un currículum per a la inclusió

Pel que fa a la primera línia d'actuació, **identificació i eliminació de barreres en el context**, s'ha parlat al llarg del punt anterior. Com que cal posar èmfasi en els moments de transició i, tenint en compte que es tracta d'un aspecte que ens ajuda a previndre dificultats d'aprenentatge, se'n parlarà posteriorment.

La línia d'actuació segona, **mobilització de recursos per a donar resposta a la diversitat**, cal destacar que sempre partim de principis inclusius i s'intenta garantir la **coherència i continuïtat de les actuacions**, alhora que asseguren **presència multidisciplinària** en els processos de coordinació, planificació i intervenció, i organitzen la col·laboració i coordinació entre els diferents agents que intervenen en els diferents àmbits, així com la participació de tota la comunitat educativa. Així mateix, establim i formalitzem **relacions amb l'entorn**.

En referència a la línia d'actuació tercera, **compromís amb la cultura i els valors inclusius** (valoració positiva de la diversitat, igualtat social i de gènere; la participació i el sentit de pertinença a la comunitat; la solidaritat; la cooperació, la col·laboració i treball en equip; la convivència i resolució dialogada i pacífica de conflictes; i el compromís amb la sostenibilitat local i global), cal destacar el **Programa Pigmalión** (programa d'ajuda entre iguals), integrat per alumnat de 1r d'ESO que és tutoritzat per alumnat de 3r i 4t d'ESO i algun alumnat de 1r de Batxillerat. També tenim la comissió de convivència des d'on es treballen els casos que afecten a la convivència. Està creant-se actualment un equip de mediació.

Finalment, la quarta línia d'actuació, **desenvolupament d'un currículum per a la inclusió**, destaquem les següents mesures grupals per a l'aprenentatge vinculades a programes específics, ja que les altres mesures d'aprenentatge es detallen més endavant:

Programa de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR (PDC) de 3r d'ESO

És una mesura curricular extraordinària de **nivell III** dirigida a l'alumnat de 3r d'ESO que presenta dificultats rellevants d'aprenentatge no atribuïbles a la falta

d'estudi o esforç. Té com a finalitat que tot l'alumnat assolisca els objectius i adquireisca les competències corresponents.

Programa de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR (PDC) de 4t d'ESO

És una mesura curricular extraordinària de **nivell III** dirigida a l'alumnat de 4t d'ESO que presenta dificultats rellevants d'aprenentatge no atribuïbles a la falta d'estudi o esforç i amb la qual pot obtenir el títol de graduat en ESO.

Programes d'Erasmus+

El nostre centre participa en projectes Erasmus+ per a Formació Professional des de la convocatòria 2018 i per a Educació Secundària des de convocatòria 2019. Pel que fa a la Formació Professional, proporciona la possibilitat d'intercanviar alumnat en pràctiques en empresa. Estem treballant amb centres educatius homòlegs de França, Itàlia i Alemanya. El centre té intenció de donar continuïtat a estos projectes i establir contactes amb altres instituts.

En la convocatòria 2023 ens han reconegut com a centre acreditat lo qual suposa un finançament tant en Formació Professional com en Secundària i Batxillerat fins al curs 2027. En tots dos projectes hem obtingut notes altes perquè la nostra voluntat és obrir al màxim el ventall de possibilitats del nostre alumnat per completar la seua formació i proporcionar-los eines de futur.

Els objectius generals dels projectes són augmentar les competències professionals i personals de l'alumnat. Facilitant mobilitats a l'alumnat contribuïm al lema dels projectes Erasmus+: "*Enriquant vides, obrint ments*".

CICLES FORMATIUS DE GRAU BÀSIC (CFGB)

Són Cicles Formatius d'una durada de **dos anys acadèmics** destinats a persones que no han finalitzat l'ESO i volen continuar els seus estudis cap a un camp de la **Formació Professional**.

Tenen com a finalitat aconseguir reduir l'abandó prematur de les aules i facilitar que l'alumnat **continue formant-se** per tal d'exercir un lloc de treball o preparar-lo per a la seua incorporació a estudis posteriors.

Aquests estudis formen part de l'**Educació Obligatoria i gratuïta**.

El procés d'ensenyament-aprenentatge s'organitza entorn d'un pla personalitzat de formació, adaptat a les **necessitats i interessos de l'alumnat**, de manera flexible, i dissenyat a partir de les necessitats bàsiques d'estos.

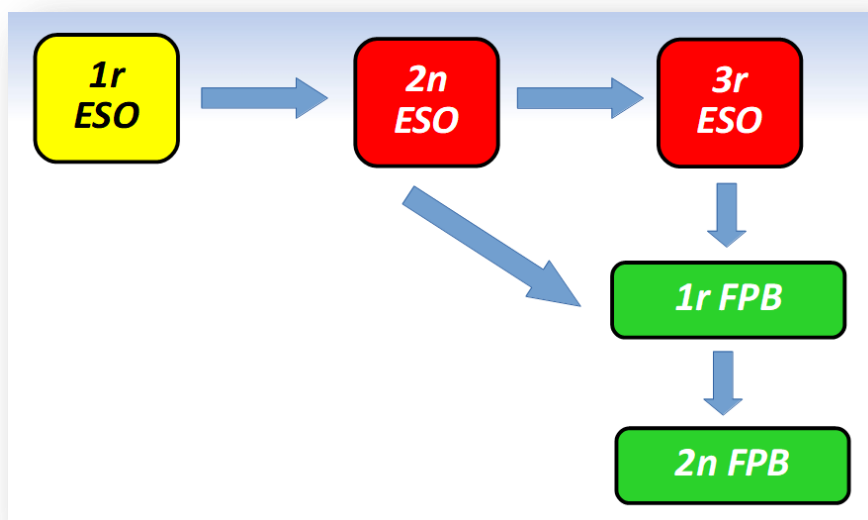
Es procurarà que el nombre de **professorat** que impartsca docència en un mateix grup de CFGB siga tan **reduït** com siga possible i es tracta de grups amb **nombre d'alumnat reduït** .

El nostre centre compta amb dues especialitats:

- Serveis Administratius
- Manteniment de vehicles

Les **condicions d'accés** són:

- Tindre **complets 15 anys**, o complir-los durant l'any natural en curs, i no superar els 17 anys d'edat en el moment de l'accés ni durant l'any natural en curs.
- Haver **cursat 3r d'ESO** o, excepcionalment, haver cursat **2n d'ESO**.
- **Proposta** de l'equip docent (**Consell Orientador**) i **consentiment dels tutors legals**.

Pel que fa a la durada, aquests cicles són de dos cursos i l'alumnat podrà romandre cursant un Cicle Formatiu de Grau Bàsic durant un màxim de quatre cursos.

La superació de la totalitat dels mòduls inclosos en un cicle de FPB conduirà a l'obtenció del títol de Graduat/da en ESO.

3.2. Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha en el centre i la societat.

El centre, a través del Pla d'acció tutorial (PAT) i el Pla d'igualtat i convivència (PIC) realitza activitats per tal de sensibilitzar l'alumnat sobre la diversitat que hi ha en el centre i la societat. En aquestes activitats es fa ús de pel·lícules, curtmetratges,

dinàmiques de grup i programes com Pigmalión, Mediación i la Comissió d'estudiants per la igualtat.

Aquestes tenen com a objecte implementar la cultura i els valors de l'educació inclusiva en les pràctiques educatives, cosa que implica el desenvolupament de mesures que promouen la igualtat i la convivència, la prevenció i detecció de les situacions d'assetjament escolar i la intervenció consegüent, la valoració de la diversitat cultural i ètnica, l'acollida i el sentit de pertinença de l'alumnat a la comunitat global i local, al centre i al seu grup classe.

Dins d'aquestes actuacions el centre participa en un projecte d'inclusió educativa junt el CEE, concretament el projecte **d'Aula oberta**. Els objectius generals que pretén són:

- Contribuir a la promoció dels valors d'equitat, igualtat en la diferència, diàleg igualitari, solidaritat, tolerància, respecte i justícia propis d'una societat inclusiva i democràtica.
- Promoure programes que milloren la convivència i les relacions personals entre els diversos integrants de la comunitat educativa i de la societat en general.

I els objectius específics que pretenem són:

- Establir relacions d'amistat amb l'alumnat d'ambdós centres,
- Utilitzar el joc com a medi per a comunicar-se, interactuar i conèixer-se.
- Aprendre habilitats socials.
- Aprendre valors de convivència i acceptació de les diferències.

Les diferents actuacions planificades al llarg del curs es concreten en :

- Compartir temps i espais comuns, en particular l'esplai, entre l'alumnat d'ambdós centres.
- Sensibilització en matèria d'inclusió educativa, adreçada a la comunitat educativa d'ambdós centres.

- Intercanvi d'experiències i bones pràctiques entre els professionals d'ambdós centres.
- Fer quotidià el contacte del CPEE MIQUEL BURGUERA com a centre de recursos per a l'IES JOAN FUSTER i altres centres de la zona.

3.3. Actuacions per a la detecció primerenca i intervenció amb l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.

Amb la finalitat que tot l'alumnat puga participar en les activitats del seu grup classe i assolir els objectius i competències clau de cada etapa, el professorat adequa les programacions didàctiques als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge, sempre prenent com a referència les unitats didàctiques i les activitats programades per a tot el grup classe. En l'annex es detallen les orientacions per a l'accés, aprenentatge i participació d'aquest alumnat.

L'IES Joan Fuster oferta **tallers d'aprofundiment** al llarg dels diferents cursos de l'ESO. Estan dirigits a l'alumnat d'ESO amb alta motivació pels coneixements de les matèries que es profunditzen o/i a l'alumnat amb altes capacitats.

CURSOS	TALLER D'APROFUNDIMENT
1r ESO	• Plàstica
2n ESO	• Matemàtiques • Educació Plàstica i Visual • Anglès
3r ESO	• Castellà • Física i Química • Matemàtiques
4t ESO	• Educació Física • Matemàtiques • Castellà • Biologia
1r	• Projecte d'investigació Física i

BATXILLERAT

Química.

2n

BATXILLERAT

- Projecte d'investigació Plàstica.
- Projecte d'investigació Filosofia.
- Projecte d'investigació Biologia.
- Projecte d'investigació Física i Química.
- Projecte d'investigació Plàstica.

L'enriquiment curricular per a alumnat amb altes capacitats intel·lectuals (mesura extraordinària de nivell III) consisteix en l'ampliació dels objectius i els continguts de les diferents matèries, la flexibilitat dels instruments i els criteris d'avaluació i l'ús d'una metodologia específica, tot considerant les capacitats, els interessos, l'estil d'aprenentatge de l'alumnat i les característiques i les oportunitats del context familiar i sociocomunitari. Constitueix una adequació personalitzada de les programacions.

Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals:

Mesura de resposta de **nivell IV**, de caràcter excepcional, que requereix d'una avaluació sociopsicopedagògica. Consisteix en la incorporació a un curs superior al que correspon al nivell acadèmic que cursa, sempre que dispose d'un grau suficient de maduresa i d'adquisició de competències clau per a cursar adequadament el curs al qual es proposa l'accés i preveja que la maduresa és la més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i la socialització.

Aquesta flexibilització pot adoptar-se fins a un màxim de tres vegades en l'ensenyament obligatori i una sola vegada en els ensenyaments postobligatoris.

3.4. Actuacions per a la prevenció i intervenció primerenca davant les dificultats d'aprenentatge

El nostre centre porta a terme diferents actuacions per a la prevenció de dificultats d'aprenentatge:

- Orientació educativa, psicopedagògica i professional
- Acció tutorial
- Tallers de reforç
- Adequació de les programacions didàctiques
- Programa Pigmalión
- Pla de transició: El nostre centre, a través del Pla de transició, planifica el procés de transició de l'etapa d'Educació Primària a Secundària per tal de garantir el transvasament d'informació, la continuïtat de les actuacions educatives i la detecció de necessitats que poden produir-se en moments en què les barreres i la desigualtat es manifesten amb més freqüència i intensitat. Des de l'Agrupació de zona es realitzarà seguiment i millora d'aquest Pla. Aquest curs també està dissenyant-se el PLA DE TRANSICIÓ per a l'FP.
- Atenció per part de recursos personals (Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge).
- Actuacions amb l'alumnat nouvingut
- Desdoblements
- Organització de grups flexibles
- Codocència
- Mesures complementàries per a l'alumnat que roman un any més en el mateix curs

3.5. Mesures de resposta que es desenvolupen en el centre en cadascuna de les etapes

I Adaptacions d'accés al currículum

El seu objectiu és que l'alumnat que presenta NESE puga accedir a les experiències educatives comunes en entorns normalitzats i desenvolupar el currículum ordinari o, si escau, el currículum adaptat.

Es poden aplicar en **totes les etapes educatives** i en qualsevol nivell de resposta i impliquen la modificació o provisió de suports materials, espacials, personals, de comunicació, metodològics i organitzatius.

Els centre du a terme una accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns (nivell de resposta I, II, III) i amb mitjans específics o singulars (nivell IV) quan l'alumnat presenta NESE i no són suficients les mesures d'accessibilitat amb mitjans comuns i generalitzats.

Es pot sol·licitar **l'adaptació de les proves d'accés als ensenyaments postobligatoris i de règim especial** per a l'alumnat amb NESE. Aquesta adaptació en cap cas pot comportar una modificació dels continguts bàsics que cal avaluar. Es tracta d'una mesura de nivell III o nivell IV (quan implica mitjans específics o singulars).

Pel que fa a les **activitats complementàries i extraescolars**, el centre les planifica per tal d'assegurar la **igualtat d'oportunitats i la no-discriminació** en l'accés i participació de tot l'alumnat en aquestes activitats.

Des del centre també es realitzen les actuacions necessàries perquè l'alumnat amb condicions econòmiques desfavorides i altres situacions de desavantatge puga accedir en igualtat d'oportunitats a tots els serveis que ofereix el centre. S'oferirà informació i acompanyament a les famílies i l'alumnat sobre ajudes i beques a les quals poden accedir.

I **Mesures individualitzades per a l'aprenentatge**

Adequació personalitzada de les programacions didàctiques:

Amb la finalitat que tot l'alumnat puga participar en les activitats del seu grup classe i assolir els objectius i competències clau de cada etapa, el professorat adequa les programacions didàctiques als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge, sempre prenent com a referència les unitats didàctiques i les activitats programades per a tot el grup classe.

L'adequació personalitzada de les programacions didàctiques és una mesura curricular ordinària de nivell II, en tant que considera la totalitat de l'alumnat del grup classe, i de nivell III, en la mesura que té en compte l'alumnat del grup que requereix una resposta diferenciada. En l'**annex I** es detallen les mesures de nivell III per a l'alumnat amb NESE que tenim al nostre centre. Aquestes mesures són de caràcter general i s'adaptaran a les necessitats i l'evolució de cada alumne/a en particular.

L'IES Joan Fuster oferta **tallers d'aprofundiment** al llarg dels diferents cursos de l'ESO. Estan dirigits a l'alumnat d'ESO amb alta motivació pels coneixements de les matèries que es profunditzen o/i a l'alumnat amb altes capacitats, tal com s'ha fet referència en el punt 3.3.

L'enriquiment curricular i les Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS) també constitueixen una adequació personalitzada de les programacions.

L'enriquiment curricular per a alumnat amb altes capacitats intel·lectuals (mesura extraordinària de nivell III) consisteix en l'ampliació dels objectius i els continguts de les diferents matèries, la flexibilitat dels instruments i els criteris d'avaluació i l'ús d'una metodologia específica, tot considerant les capacitats, els interessos, l'estil d'aprenentatge de l'alumnat i les característiques i les oportunitats del context familiar i sociocomunitari.

Les **ACIS** (mesura extraordinària de nivell IV) estan dirigides a l'**alumnat amb NEE** que cursa l'ensenyament obligatori i presenta un desenvolupament competencial inferior a dos o més cursos, prenent com a referència les competències establides en el currículum ordinari oficial corresponent al nivell en què es troba escolaritzat.

També poden realitzar-se, de manera extraordinària, a l'**alumnat amb altres NESE** que es troben en les mateixes condicions que s'han citat abans quan, després d'aplicar-hi les mesures prèvies i realitzada l'avaluació sociopsicopedagògica, es conclou que aquesta mesura pot contribuir a millorar-ne la inclusió educativa.

Els procediment per a aplicar aquesta mesura és el següent:

- a) La tutora o el tutor, a proposta de l'equip educatiu, ha de formalitzar la sol·licitud al Departament d'Orientació, perquè, si és procedent, realitze l'avaluació sociopsicopedagògica i emeta l'informe corresponent.

- b) La direcció del centre, en vista de l'informe sociopsicopedagògic, autoritza l'aplicació de la mesura.

Les ACIS, que poden ser d'una o diverses matèries, són planificades, desenvolupades i avaluades pel professorat responsable de la matèria a partir de les unitats didàctiques del grup de referència. La tutora o tutor, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport i l'assessorament del Departament d'Orientació, coordina el seu desenvolupament.

Mesura de nivell III i suposa l'adequació de la metodologia i les estratègies organitzatives del centre amb suports ordinaris. El nostre IES oferta Taller de Reforç en els primers cursos de l'ESO. Està dirigit a l'alumnat d'ESO que necessita reforçar els elements curriculars de les matèries de referència, a proposta del Departament d'Orientació o/i de l'equip docent.

CURSOS	TALLER DE REFORÇ
1r ESO	• Valencià • Castellà • Matemàtiques
2n ESO	• Valencià • Castellà • Matemàtiques • Física i Química
3r ESO	• Valencià • Castellà
4t ESO	• Física i Química

Dins del marc del Pla de transició, les tutores i tutors de 6é de Primària, el personals especialitzat de suport, orientadors/es i psicòlegs/es municipals dels CEIP informen al Departament d'Orientació sobre les seues propostes d'alumnat susceptible de matricular-se en Taller de reforç en 1r d'ESO.

Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut.

És un fet habitual que al principi o durant el curs escolar s'incorpore al centre alumnes que ja havien començat l'escolarització en un altre indret. Mereix una atenció especial l'alumnat migrant, i les seues famílies, que no ho són per voluntat pròpia, sinó que han hagut d'efectuar un desplaçament forçat, per la qual cosa les condicions en què arriben són molt particulars.

Com es fa referència en la Resolució de 5 de juny de 2018, cal prendre consciència que, arribades a un altre territori, les persones immigrants i les refugiades no són les úniques ni els principals subjectes responsables de la seua integració, sinó que aquest protagonisme és plural i és un procés que implica el conjunt dels actors socials.

El nostre centre segueix el protocol d'actuació establert pel sistema educatiu valencià en la citada resolució, intentant garantir un procés òptim d'acollida per a tot l'alumnat nouvingut.

Quan l'alumnat nouvingut té una competència lingüística inferior en qualsevol de les dues llengües oficials, prenent com a referència el currículum oficial del nivell educatiu que li correspon per edat i la seua capacitat, que no li resulta funcional per a poder abordar amb èxit l'aprenentatge de les diferents matèries, la intervenció educativa del centre prioritza l'augment de la competència lingüística i l'eliminació de les barreres que limiten la comunicació, en coherència amb el Projecte lingüístic del centre.

Per a l'alumnat que prové d'altres sistemes educatius de l'Estat espanyol o de l'estranger, se li realitza, si cal, una **adaptació d'accés al currículum** (mesura a la que es fa referència anteriorment) d'acord al que estableix la Llei 4/2018.

En el centre existeix una comissió d'acollida d'alumnat nouvingut que coordina les actuacions amb aquest alumnat, seguint amb el protocol establert en la Resolució de 6 de juny de 2018.

Programa personalitzat per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla:

És una mesura de nivell IV dirigida a alumnat de l'ESO que presenta NESE i que requereix una atenció educativa intensiva i especialitzada. Programa que desenvolupa el personal docent especialitzat d'Audició i Llenguatge.

Mesures per a l'alumnat esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit:

Per a aquest alumnat s'adopten mesures ordinàries que comporten la flexibilització dels elements no prescriptius del currículum i la flexibilització de les condicions temporals i metodològiques.

Mesures per a l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música i/o Dansa:

Per a aquest alumnat s'adopten mesures ordinàries que comporten la flexibilització dels elements no prescriptius del currículum i la flexibilització de les condicions temporals i metodològiques.

Exempcions de qualificació en Batxillerat per a l'alumnat amb necessitats educatives especials:

Aquesta és una mesura de resposta extraordinària de nivell IV. S'aplica a l'alumnat de NEE derivades de discapacitat i cursa estudis de Batxillerat i per al qual no siga possible fer adaptacions d'accés o adequacions curriculars personalitzades ordinàries sense afectar el nivell bàsic dels continguts exigits.

D'acord amb l'art. 22 del Decret 20/2019, l'exempció de qualificacions no implica l'excepció de cursar aquestes assignatures, per tant, l'alumnat ha d'assistir obligatòriament a les classes i el professorat realitza les adaptacions que siguin necessàries per a garantir el màxim nivell de participació i d'aprenentatge.

Alumnat amb necessitats educatives especials en Formació Professional:

En l'article 6.1 de l'Ordre 18/2016, que regula l'accés, l'admissió i matrícula a ensenyaments de grau mitjà i de grau superior de Formació Professional, s'estableix el procediment d'admissió per mitjà de la reserva de situacions derivades de diversitat funcional.

Atenent al Reial Decret 127/2014, es regulen aspectes específics dels graus bàsics, el consell orientador o informe sobre competències i èxits escolars en referència als dels graus bàsics específics per a majors de 17 anys.

Per a donar resposta educativa adequada a l'alumnat amb necessitats educatives especials en Formació Professional, caldrà ajustar-se al que disposa l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió.

En quan a l'avaluació ve regulada per l'article 15 de l'Ordre 79/2010. L'alumnat amb greus problemes d'audició, visió i motricitat o altres necessitats educatives especials degudament dictaminades es podran presentar a l'avaluació i qualificació d'un mateix mòdul professional fins a un màxim de 6 vegades.

Per a l'alumnat amb NEE derivades de discapacitat, se'ls pot dissenyar plans personalitzats; itineraris que s'adapten als diferents ritmes i circumstàncies de l'alumnat.

Aquest alumnat, en cas que haja esgotat el nombre màxim de convocatòries d'algun mòdul professional sense haver-lo superat, se li pot ampliar el nombre de convocatòries dels mòduls pendents fins a un màxim de 6 vegades, tenint en compte les seues característiques i circumstàncies personals, sempre que això afavorisca la finalització del cicle formatiu que cursa. El mòdul de formació en centres de treball pot fer-se en tres convocatòries.

I Mesures de flexibilització en l'inici o durada de les etapes

Permanència d'un any més en el mateix curs:

Aquesta mesura de resposta de **nivell III**, de caràcter excepcional, pot aplicar-se en qualsevol curs de l'ensenyament obligatori i en el Batxillerat, amb l'objectiu que l'alumnat pugui assolir les competències que faciliten el seu progrés acadèmic.

Segons el Decret 107/2022, en l'**ESO** l'alumnat pot romandre un any més en el mateix curs una sola vegada i com a màxim **dues vegades al llarg de l'ensenyament obligatori**. De manera excepcional podrà romandre un segon any en 4t curs, encara que s'haja esgotat el màxim de permanència, sempre que l'equip educatiu considere que esta mesura afavoreix l'adquisició de les competències establides per l'etapa.

En **Batxillerat** l'alumnat pot romandre una segona vegada en cadascun dels cursos, tot i que, excepcionalment, pot fer-ho dues vegades en un mateix curs, amb l'informe favorable de l'equip docent, tot considerant que no pot superar el termini màxim de quatre anys per a cursar Batxillerat en règim ordinari.

Per a l'alumnat que se li aplica aquesta mesura, l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, elabora un **Pla específic de reforç** que en facilite la inclusió socioeducativa, la superació de les barreres i la continuació amb aprofitament dels seus estudis.

Flexibilització en l'escolarització en l'ensenyament obligatori per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià:

L'alumnat que s'incorpora tardanament a l'ensenyament obligatori, per vindre d'altres països o per qualsevol altre motiu i que, per aquesta circumstància, presenta un desenvolupament competencial, degudament valorat amb els instruments adequats, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència el currículum ordinari oficial corresponent a la seua edat, pot escolaritzar-se transitòriament en un curs inferior al que li correspon, després d'haver considerat les adaptacions d'accés necessàries. Aquesta mesura de resposta té la consideració de **nivell III**.

La decisió d'incorporació a un nivell inferior al que li correspon per edat l'adopta l'equip docent, amb l'assessorament del Departament d'Orientació, prenent en consideració l'opinió de la família o representants legals.

Per a l'alumnat que se li aplica aquesta mesura, l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, elabora una Pla específic de reforç que facilite la inclusió socioeducativa, la superació de les barreres i la continuació amb aprofitament dels seus estudis.

Pròrroga de l'escolarització en l'ensenyament obligatori per a l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE):

Es tracta d'una mesura de resposta extraordinària de **nivell IV** destinada a l'alumnat amb NEE que ha esgotat la mesura de permanència d'un any més en el mateix curs.

Pot aplicar-se en qualsevol curs de l'ensenyament obligatori un màxim de dues vegades (una en l'etapa d'Educació Primària i un altra en l'ESO).

Per a l'aplicació d'aquesta mesura és preceptiva una avaluació sociopsicopedagògica. Serà la tutora o el tutor, a proposta de l'equip educatiu o de la família o representants legals, formalitza la sol·licitud el Departament d'Orientació, perquè, si procedeix realitza l'avaluació sociopsicopedagògica i emeta l'informe sociopsicopedagògic corresponent. La sol·licitud ha d'incloure informació sobre les competències socioafectives, d'autonomia i autoregulació i la repercussió que aquesta mesura pot tindre sobre la seua autonomia i socialització.

La direcció del centre, en vista de l'informe sociopsicopedagògic favorable, l'opinió favorable de l'equip educatiu i la conformitat de la família o representants legals tramitarà la sol·licitud a la direcció territorial competent en matèria d'educació, en previsió del curs següent i abans de quinze dies hàbils de la publicació de places educatives vacants.

La direcció territorial emetrà una resolució al centre i la família.

Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat:

Quan l'alumna o alumne presenta NEE o, excepcionalment, qualsevol altra situació personal degudament acreditada, que li impedeix cursar el Batxillerat en el règim ordinari diürn i no pot fer-ho mitjançant altres alternatives, com el règim nocturn o a distància, té l'opció de fraccionar en dos cursos els continguts de les matèries de cada curs.

Aquesta mesura té la consideració de **nivell IV** i pot aplicar-se en cada curs per separat o en els dos cursos de l'etapa, per la qual cosa és necessària una avaluació sociopsicopedagògica.

Flexibilització en la durada dels cicles formatius de Formació Professional per a l'alumnat amb NEE:

Aquesta és una mesura de **nivell IV** i es pot sol·licitar quan es considera que l'adaptació d'accés no és suficient perquè pugui cursar determinats mòduls amb garanties d'èxit. Requereix d'una avaluació sociopsicopedagògica.

Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals:

Mesura de resposta de **nivell IV**, de caràcter excepcional, que requereix d'una avaluació sociopsicopedagògica. Consisteix en la incorporació a un curs superior al que correspon al nivell acadèmic que cursa, sempre que dispose d'un grau suficient de maduresa i d'adquisició de competències clau per a cursar adequadament el curs al qual es proposa l'accés i preveja que la maduresa és la més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i la socialització.

Aquesta flexibilització pot adoptar-se fins a un màxim de tres vegades en l'ensenyament obligatori i una sola vegada en els ensenyaments postobligatoris.

I **Mesures per a la compensació de les desigualtats de l'alumnat del centre**

L'alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats és el que es troba en situació de vulnerabilitat socioeducativa derivada de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'altra índole, els quals limiten el seu accés, presència, participació o aprenentatge en el sistema educatiu. Com a conseqüència d'això té una major probabilitat de no adquirir les competències establides i assolir els objectius de l'ensenyament obligatori i, per tant, de no obtenir el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatoria i una qualificació professional mínima que facilite la seua inclusió sociolaboral.

Les situacions de vulnerabilitat socioeducativa S'hi inclou l'alumnat en les situacions en l'àmbit educatiu són les següents:

- a) Condicions econòmiques o socials desfavorides.
- b) Condicions socials que comporten possibles situacions de protecció.
- c) Pertinença a minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social i econòmic.
- d) Alumnat desplaçat o refugiat en situació de desavantatge social i econòmic.
- e) Acolliment en institucions de protecció social del menor o acolliment familiar.
- e) Compliment de mesures judicials.
- f) Escolarització irregular per itinerància familiar, no escolarització, absentisme i abandó escolar.

Les situacions indicades han d'estar degudament acreditades amb les fonts, els informes i els documents corresponents, segons establisca la conselleria competent en matèria d'educació.

Les actuacions per a la compensació de desigualtats comporten la implementació de les mesures de resposta educativa més adients especificades i la col·laboració necessària del centre docent amb les famílies i les institucions de l'àmbit de la protecció de la infància i l'adolescència.

En el cas que aquest alumnat presente necessitats específiques de suport educatiu i requereixca mesures curriculars extraordinàries de nivell III o mesures de

nivell IV, és preceptiva l'avaluació sociopsicopedagògica i, si escau, l'elaboració d'un Pla d'actuació personalitzat.

El nostre centre desenvolupa les següents actuacions perquè l'alumnat en situació de desavantatge per situacions econòmiques, socials o culturals pugui compensar aquestes situacions de desigualtat: acollida de l'alumnat nouvingut i les seues famílies; accions transversals en l'àmbit de l'educació intercultural que treballen la identitat i el reconeixement cultural i l'erradicació dels estereotips que limiten la inclusió socioeducativa d'aquest alumnat; coordinació amb altres serveis, especialment els equips base de serveis socials, tallers de reforç de les competències clau.

Pel que fa a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de problemes greus de salut mental que, temporalment, necessita tractaments intensius en un mitjà estructurat com són les Unitats educatives terapèutiques/hospitals de dia infantil i adolescent (UET/HDIA) caldrà una intervenció que ha de donar resposta integral a aquestes necessitats. Els criteris d'accés, organització i funcionament són els que disposa la normativa que regula aquests tipus d'unitats (es remet al marc legal).

I **Mesures personalitzades per a la participació que requereixen avaluació sociopsicopedagògica**

Aquestes mesures de participació estan dirigides a l'alumnat que requereix una resposta sistemàtica, personalitzada i singular en l'àmbit del desenvolupament emocional, interpersonal, social, conductual i de la salut.

A més de les mesures generals de nivell I i II dirigides a l'alumnat del centre i d'un grup classe, es desenvolupen actuacions d'acompanyament i suport personalitzat per a l'alumnat que en un moment determinat les pot necessitar, per viure, entre altres situacions d'inestabilitat emocional, malaltia, exclusió, discriminació, violència, assetjament o desprotecció.

Algunes d'aquestes mesures requereixen d'avaluació sociopsicopedagògica, prèvia informació a la família. En eixe cas ens trobem quan el centre detecta una alumna o un alumne amb sospita d'una problemàtica de salut mental (Trastorn de l'Espectre Autista –TEA-, Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat –TDAH-,

discapacitat intel·lectual amb comorbiditat psiquiàtrica, trastorns alimentaris, trastorns del control d'impulsos i de la conducta, trastorns d'ansietat, trastorns de l'ànim, trastorns psicòtics, conducta suïcida (ideació, pla, temptatives de suïcidi), conductes autolesives i altres que es detecten). D'acord amb la Resolució d'11 de setembre de 2017, una vegada realitzada l'avaluació per part del Departament d'Orientació, es derivarà, si escau, als especialistes sanitaris corresponents (Salut Mental Infantil i Adolescent, USMIA, o Neuropediatria mitjançant el facultatiu d'Atenció Primària seguint el protocol establert en aquesta Resolució.

I **Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals (responsabilitats i coordinacions internes i externes)**

D'acord a l'article 40 de l'Ordre 20/2019, el **personal de suport per a la inclusió** de l'alumnat compren **tot el personal del centre**, especialitzat i no especialitzat, i en un sentit més ampli pot fer-se extensiu a l'alumnat, les famílies, el voluntariat i altres agents o entitats del context sociocomunitari que col·laboren en el desenvolupament de la resposta educativa, en el marc del projecte educatiu del centre.

Els suport personal s'intenta facilitar, preferentment i segons possibilitats d'organització i recursos, junt amb el grup classe de preferència. No obstant això, en cas que siga necessària una actuació més específica i diferenciada, es realitzarà de manera individualitzada o mitjançant agrupaments de l'alumnat fora de l'aula ordinària, sempre amb criteris inclusius. En tots els casos hi ha una coordinació estreta entre el personal de suport i el professorat que imparteix les matèries, a fi de planificar adequadament la intervenció i garantir la complementarietat de les actuacions educatives i la transferència dels aprenentatges.

L'IES Joan Fuster compta amb personal especialitzat de suport, docent i no docent. Concretament compta amb **tres** mestres de Pedagogia Terapèutica (PT), una mestra d'Audició i Llenguatge (AL) i una educadora d'Educació Especial.

Les mestres de PT atenen l'alumnat de d'ESO que presenten NESE. La Mestra d'Audició i Llenguatge atén a l'alumnat dels cursos d'ESO i del Programes de Grau Bàsic.

La seua intervenció es realitza amb **criteris inclusius**, dins les possibilitats del centre, i d'acord al PAP i en estreta coordinació amb les tutores i tutors, els equips docents, el Departament d'Orientació, les famílies i altres professionals, del centre o externs (serveis sanitaris, UPCCA, SS.SS., gabinets privats, etc.) que hi intervenen, i des de la consideració que han de contribuir a millorar l'autonomia i l'autoestima de l'alumnat i generalitzar els aprenentatges en els diferents contextos. Una de les mesures que s'ha potenciat els darrers cursos és la coordinació amb Serveis Socials i la USMIA, sent més fluïda i periòdica.

En les sessions d'avaluació trimestrals i de final de curs, l'equip educatiu, assessorat pel Departament d'Orientació, valora i pren **decisions de manera col·legida sobre la continuïtat o la retirada dels suports personals especialitzats**, prenen com a referent els criteris del PAP. D'aquestes decisions s'informa la família, els representants legals i, si és possible, el mateix alumnat.

Quan els i les mestres de PT i d'AL donen suport simultani a una mateixa alumna o alumne, es distribueixen els objectius i les tasques que cal treballar, amb la finalitat d'evitar duplicitats i millorar l'eficàcia de la resposta.

El nombre de sessions d'atenció a l'alumnat escolaritzat en l'aula ordinària es determina en funció de la intensitat establida en l'informe sociopsicopedagògic i concretada en el PAP, tot considerant-se els criteris següents:

- a) Intensitat baixa: fins a un màxim de 2 sessions/setmana (1 o 2 sessions).
- b) Intensitat mitjana: fins a un màxim de 4 sessions/setmana (3 o 4 sessions).
- c) Intensitat alta: fins a un màxim de 6 sessions/setmana (6 o 5 sessions).

4. AVALUACIÓ DEL PLA

4.1. Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels Plans d'actuació personalitzats (PAP)

El PAP és el document que organitza les mesures de resposta educativa, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, per a garantir l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix determinades mesures personalitzades, a partir de la proposta feta en l'informe sociopsicopedagògic.

Aquest document, que forma part de l'expedient acadèmic, té un caràcter prescriptiu per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, sempre que s'hi aplique alguna de les mesures següents:

- a) Mesures personalitzades per a l'aprenentatge que requerisquen suports personals especialitzats o la coordinació d'actuacions específiques entre professionals dels centre i agents externs.
- b) Programes específics per a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta, programes d'acompanyament davant supòsits de violència i protecció, i plans terapèutics per a l'alumnat amb problemes greus de salut mental.
- c) Altres mesures que determine reglamentàriament la conselleria competent en matèria d'educació.

El PAP, que s'elabora en funció de les necessitats educatives identificades en l'informe sociopsicopedagògic, conté els apartats següents:

- a) Dades personals, escolars i familiars de l'alumna o l'alumne.
- b) Agents que hi intervenen, incloent-hi la família o representants legals i agents externs.
- c) Necessitats educatives que presenta i barreres i fortaleeses en l'accés, la participació i l'aprenentatge.

- d) Mesures de resposta educativa que s'estan aplicant o s'han aplicat amb anterioritat, i els seus resultats.
- e) Mesures de resposta que s'han d'aplicar durant el curs, amb especificació dels objectius que es pretenen aconseguir, el personal de suport que ha d'intervindre i els criteris per a la seua retirada.
- f) Tasques i dedicació horària del personal especialitzat de suport que hi participa, d'acord amb el grau i la intensitat del suport determinats en l'informe sociopsicopedagògic.
- g) Organització de les coordinacions entre els diferents agents que hi intervenen, del centre i externs.
- h) Actuacions que cal desenvolupar en els àmbits familiar i social.
- i) Accions personalitzades per a la transició: per canvi d'etapa, modalitat d'escolarització o reincorporació al centre, en cas que, per raons de caràcter excepcional, l'alumnat reba atenció educativa transitòria externa al centre.
- j) Propostes que orienten l'itinerari formatiu personalitzat, en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives especials que finalitza l'escolarització obligatòria, a fi d'establir les condicions que faciliten la continuació dels seus estudis, la transició a la vida activa i la inserció sociolaboral.
- k) Seguiment i avaluació del PAP, que inclou:
 - El seguiment i l'avaluació del desenvolupament i l'efectivitat de cada una de les mesures i dels suports.
 - El seguiment i l'avaluació del progrés de l'alumnat.
- l) Proposta de mesures de resposta educativa per al curs següent, en cas de continuïtat del PAP.

El PAP té un caràcter anual i es redacta a l'inici de cada curs escolar o immediatament després de l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic, en el cas que l'avaluació sociopsicopedagògica es realitze durant el curs escolar i l'alumna o l'alumne no tinga un PAP previ. L'equip docent, que coordina la tutora o el tutor, és el

responsable de la seua elaboració, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport i l'assessorament del Departament d'Orientació.

Trimestralment, coincidint amb les sessions d'avaluació, l'equip educatiu, coordinat per la tutora o tutor i assessorat pel Departament d'Orientació, amb la informació obtinguda de les famílies, l'alumnat i altres agents que hi intervenen, avalua els resultats i l'eficàcia de les mesures de resposta educativa dutes a terme, l'organització dels suports personals especialitzats i el progrés de l'alumnat i, d'acord amb això, introdueix les modificacions que siguen necessàries. En la sessió d'avaluació de final de curs, a més, s'acorda la continuïtat del PAP i se'n fa la proposta per al curs següent.

Les decisions sobre la modificació i, si escau, la incorporació de noves mesures de resposta, les ha d'acordar de manera col·legiada l'equip educatiu en les sessions d'avaluació, a proposta de qualsevol dels seus membres, de la família o els representants legals o del mateix alumnat (en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil). Per a l'eliminació de les mesures es consideren els criteris de retirada especificats en el PAP per a cada una d'aquestes.

La tutora o el tutor fa constar en el document del PAP les conclusions i les decisions adoptades en el procés d'avaluació contínua i facilita aquesta informació a les famílies, representants legals o alumnat (en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil), per a la qual cosa pot comptar amb la col·laboració de l'especialista en Orientació Educativa i de la resta de l'equip educatiu.

Les famílies, representats legals, legals o l'alumnat (en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil) tenen dret a rebre una còpia del PAP i de les modificacions, de la qual cosa es deixa constància per escrit amb el vistiplau de la direcció del centre.

4.2. Procediments i instruments per a l'avaluació i millora del PADIE

Al llarg del curs es realitzarà una avaluació continua a través de:

- Reunions d'equips docents
- Reunions de departament
- Reunions del Departament d'Orientació amb el professorat de cada matèria
- Sessions d'avaluació
- Comissió de Coordinació Pedagògica
- Reunions del Pla de transició
- Reunions de l'Agrupació de zona
- Reunions amb la Coordinadora d'Educació Secundària Obligatoria
- Reunions amb la Coordinadora d'Igualtat i Convivència
- Reunions de la comissió d'alumnat nouvingut
- Reunions de la comissió del Projecte Pigmalíó

Es realitza una avaluació contínua que quedarà plasmada en la Memòria de final de curs.

5. MARC LEGAL

- LLEI orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE).
- LLEI orgànica 3/2020, de 29 de desembre, d'Educació (LOMLOE).
- LLEI orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la Formació Professional.
- LLEI 6/2022, de 31 de març de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, aprovat pel

Reial decret legislatiu 1/2023 estableix i regula l'accessibilitat cognitiva i les seues condicions d'exigència i aplicació.

- LLEI 8/2021 de protecció integral de la infància i l'adolescència enfront la violència.
- LLEI 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.
- LLEI 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI.
- LLEI 39/2022, de 30 de desembre, de l'Esport, estableix com una de les seues finalitats el foment de l'educació física i l'esport en totes les etapes de la vida.
- LLEI 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.
- LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.
- LLEI 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència.
- LLEI orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOMLOE).
- LLEI orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i a l'adolescència enfront de la violència.
- REIAL DECRET 205/2023, de 28 de març, estableix les mesures relatives a la transició entre plans d'estudis, com a conseqüència de l'aplicació de la Llei orgànica 3/2020 per la qual es modifica la LLEI ORGÀNICA 2/2006 d'Educació.
- DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- DECRET 105/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'organització i funcionament del centres d'Educació Especial.

- DECRET 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i Formació Professional.
- DECRET 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.
- DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria.
- DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, estableix l'ordenació i el currículum de batxillerat.
- DECRET 195/2022, d'11 de novembre, del Consell, d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià, regula el model de gestió de la igualtat i convivència.
- ORDRE 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 23/2021, de 6 de juliol, de Conselleria d'Educació per la qual es determinen els criteris de creació de llocs de professorat de l'especialitat d'Orientació Educativa en els equips d'Orientació Educativa, i per la qual s'ordena la creació de les unitats especialitzades d'Orientació.

- DECRET 135/2014, de 8 d'agost, modificat pel Decret 36/2020, de 13 de març, del Consell, pel qual es regulen els cicles formatius de Formació Professional Bàsica en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- RESOLUCIÓ conjunta d'11 de setembre de 2017 de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana.
- RESOLUCIÓ de 23 de desembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització de l'atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- RESOLUCIÓ conjunta de 4 d'abril de 2023, de la directora general d'Inclusió Educativa i del director general de Centres Docents, per la qual es dicten instruccions per a la provisió i gestió de productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres educatius de titularitat de la Generalitat.
- RESOLUCIÓ de 24 de juliol de 2019, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació d'alguns dels principals procediments previstos per l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i es publiquen els formularis referits a l'avaluació psicopedagògica,

l'informe sociopsicopedagògic, el pla d'actuació personalitzat (PAP) i el dictamen per a la escolarització.

- RESOLUCIÓ de 31 d'octubre de 2019, de la Direcció General d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la sol·licitud i la gestió de productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- RESOLUCIÓ de 10 de desembre de 2020, de la directora general d'Inclusió Educativa, dicta les instruccions per a la participació del personal extern i dels agents comunitaris en els centres docents de titularitat de la Generalitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2023-2024.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C,D i E.
- RESOLUCIÓ de 21 de desembre de 2021, per la qual es dicten instruccions per a l'adaptació en les proves d'accés a les universitats públiques valencianes per a les persones amb necessitats específiques de suport educatiu per al curs 2021-2022.
- RESOLUCIÓ de 2 d'agost de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, estableix l'organització i el procediment d'intervenció de les unitats especialitzades d'orientació (UEO) i concreta el procediment d'activació dels centres d'educació especial com a centres de recursos.
- RESOLUCIÓ de 29 de setembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'actuació davant situacions d'absentisme escolar en els centres sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana que imparteixen ensenyaments obligatoris i Formació Professional Bàsica.
- RESOLUCIÓ d'1 d'octubre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'estableixen les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i de l'acció tutorial per al curs 2021-2022.
- INSTRUCCIÓ del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

- INSTRUCCIÓ del 9 de setembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per a la intervenció en autolesions i conductes de suïcidi.
- RESOLUCIÓ de 8 de juliol de 2019, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es reconeix la participació dels i de les docents en els projectes d'innovació educativa a través del programa europeu Erasmus +.

Diligència d'aprovació

Aquest PADIE va ser aprovat pel Consell Escolar de l'IES JOAN FUSTER
(Sueca) en sessió ordinària del dia **de novembre de 202**

ANNEX

A continuació és detallen les mesures de nivell III per a l'alumnat amb Necessitats específiques de suport educatiu (NESE). En blau es destaquen aquelles mesures més característiques de cada tipus de necessitats derivades de cada diagnòstic. Són mesures generals que s'adapten a cada cas en particular.

MESURES NIVELL III

TEA - Trastorn de l'Espectre Autista de Grau I

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...

1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...

1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...

1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.1. Eliminació de barreres sensorials:

1.1.1. Accessibilitat visual:

1.1.1.1. Adequació de condicions d'il·luminació: *observar si existeix algun tipus d'hipersensibilitat a la llum de determinats espais.*

1.1.1.1. Accés a la informació: *Cal proporcionar material visual (imatges, esquemes, fotografies...) per a l'aprenentatge.*

1.1.1.2. Claus auditives de l'entorn

1.1.2. Accessibilitat auditiva:

1. **Adequació de condicions de sonoritat:** *reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...*

2. **Accés a la informació:** *llenguatge clar i concís; cal evitar el doble sentit i la ironia i acompanyar el llenguatge amb gestos.*

1.1. Eliminació de barreres cognitives:

1.1.1. Comprensió dels espais:

1.1.1.1. Organització dels espais: *ubicació prop del professor/a i lluny de les fonts de soroll (per exemple, el timbre o els altaveus).*

1.1.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: *directoris, cartelleria amb pictogrames...*

1.1.2. Accés a la informació: *text amb suport d'imatges i pictogrames.*

1.2. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal realitzar esquemes, guions o resums que l'ajuden a reprendre l'explicació si es perd; cal anotar paraules noves i/o tècniques i consignes de treball; instruccions per a realitzar una activitat i qualsevol informació rellevant; cal fer servir la negreta per ressaltar paraules clau; cal donar material de suport visual (per exemple, esquemes).*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3.- Ajudes i beques: (si és el cas)

- Estudi
- Menjador
- Transport
- Altres (especificar) : ex. beca MEC.

4.-Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: (si és el cas)

- 1.1.** Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 1.2.** Centres d'educació especial (CEE).
- 1.3.** Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 1.4.** Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 1.5.** Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: (si és el cas)

- 1.1.** Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 1.2.** Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 1.3.** Mediació intercultural.
- 1.4.** Centre de salut: primària i especialitats.
- 1.5.** Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 1.6.** Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 1.7.** Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 1.8.** Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 1.1.** Associacions i ONGs.
- 1.2.** Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENTATGE

1.2.1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.2.1.1.** **Productes finals dels projectes:** Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat; cal seqüenciar el projecte en xicotetes activitats.
- 1.2.1.2.** **Metodologia:** Cal anticipar o donar un guió del que anem a tractar a la classe; pot necessitar la subdivisió de les preguntes llargues i/o els temes en diferents apartats; nofer ús de frases excessivament llargues; text escrit acompanyat d'esquema amb idees importants i vocabulari nou; anticipar el tema que es tractarà en la classe següent; constatar que ens ha entés i tornar a explicar d'altra forma si no ho ha entés.
- 1.2.1.3.** **Activitats:** Fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on puga rebre ajuda d'altres companys/es; evitar còpies innecessàries; supervisar tasques i exàmens per evitar oblits; donar més temps en el lliurament dels treballs.
- 1.2.1.4.** **Materials didàctics:** Cal acompanyar-los de suports visuals, afavorir l'ús de les TIC i fomentar l'ús de l'agenda.
- 1.2.1.5.** **Proves i instruments d'avaluació:** Als exàmens cal formular preguntes curtes i clares; si cal, entregar les preguntes d'una en una; diversificar el tipus de preguntes; evitar preguntes de relacionar; cal donar més temps en els exàmens...
- 1.2.1.6.** **Activitats complementàries:** Es planifiquen activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.

1.2.2. Reforç pedagògic (si és el cas)

- 1.2.2.1.** Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).

- 1.2.2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 1.2.2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 1.2.2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 1.2.2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 1.2.2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 1.2.2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu – > Ara del PROA+?
- 1.2.2.8. Tallers de reforç.
- 1.2.2.9. Tallers d'ampliació .
- 1.2.2.10. Altres (especificar) .

1.2.3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV: (si és el cas)

- 1.2.3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 1.2.3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

1.2.4. Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit: (si és el cas)

- 1.2.4.1. Elecció d'horari.
- 1.2.4.2. Elecció de grup.
- 1.2.4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 1.2.4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 1.2.4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 1.2.4.6. Altres (especificar).

1.2.5. Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa: (si és el cas)

- 1.2.5.1. Coordinació horària.
- 1.2.5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
- 1.2.5.3. Altres (especificar).

1.2.6. Itinerari formatiu personalitzat (FPA)

1.2.7. Altres (especificar).

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs: Pla específic de reforç (PER).

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; flexibilitat en allò que va relacionat amb les seues dificultats; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; donar-li oportunitats perquè faça aportacions a classe.

2. Tutories entre iguals: *Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi. Companys/es tutors/es que l'ajuden al pati, entrades i eixides per a millorar la seua socialització.*

3. Contracte **família-tutor:** (si és el cas).

4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** *Es recomana treballar autoestima i habilitats socials a través de la tutoria; dinàmiques de grup.*
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat:** *Si es detecta la necessitat, es recomanen aquests tipus d'actuacions per part del D.O. (exemple: lectura d'emocions, joc de rol, control de l'ansietat, tècniques d'estudi...).*
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** *(si és el cas)*
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament:** *Si és el cas, sensibilització al centre i al grup-classe.*
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** *(si és el cas)*
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** *(si és el cas)*
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** *(si és el cas)*
11. **Altres actuacions:** *Cal evitar situacions que deixen l'alumne/a en evidència; no comparar les seues habilitats socials amb les de la resta de l'alumnat.*
Actuacions per previndre l'assetjament: *Sensibilització al centre i al grup-classe.*
Actuacions al pati per evitar que es quede sol/a.

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

Si és el cas, es prendran les següents mesures:

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe:** *A través de la tutoria i de manera transversal en totes les assignatures.*
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.**
 - 2.1. Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2. Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3. Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4. Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5. Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III DIFICULTATS MOTORES

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

a. Eliminació de barreres físiques:

- i. **Mesures per al desplaçament autònom:** rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...
- ii. **Accés a la informació:** taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...
- iii. **Adequació de banys:** barres de suport, wc i lavabos accessibles...
- iv. **Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.**

o Eliminació de barreres sensorials:

▪ Accessibilitat visual:

- **Adequació de condicions d'il·luminació:** eliminació de reflexos, disposició de la llum...

1.1.2.1 **Accés a la informació:** Grandària de la cartellera, proximitat, contrast...

1.1.2.2 **Claus auditives de l'entorn.**

▪ Accessibilitat auditiva:

1.1.1.1. **Adequació de condicions de sonoritat:** reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...

1.1.1.2. **Accés a la informació:** condicions d'accés a la lectura labial.

a. Eliminació de barreres cognitives:

i. Comprensió dels espais:

- 1. Organització dels espais: ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...
- 2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

ii. **Accés a la informació:** *text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible (lectura fàcil), estructura i organització de la informació...*

b. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú.

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3. Aiudes i beques: (si és el cas)

- a. Estudi
- b. Menjador
- c. Transport

d. Altres (especificar)

4. Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: (si és el cas)

- a. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- b. Centres d'educació especial (CEE).
- c. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- d. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- e. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: (si és el cas)

- 1.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 1.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 1.3. Mediació intercultural.
- 1.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 1.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 1.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 1.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 1.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 1.1. Associacions i ONGs.
- 1.2. Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENENTATGE:

1.2.1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.2.1.1. **Productes finals dels projectes:** *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat; cal seqüenciar la tasca en xicotetes activitats.*
- 1.2.1.2. **Metodologia:** *Cal adequar el ritme dels dictats a l'alumne/a; flexibilització del temps; fomentar l'autonomia de l'alumne/a (deures, agenda, estudi...).*
- 1.2.1.3. **Activitats:** *Fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on puga rebre ajuda d'altres companys/es; cal evitar còpies innecessàries; supervisar tasques i exàmens per evitar oblits; flexibilitzar el temps en el lliurament dels treballs; deixar suficient espai entre les preguntes perquè puga escriure.*
- 1.2.1.4. **Materials didàctics:** *Cal acompanyar-los de suports visuals, afavorir l'ús de les TIC i fomentar l'ús de l'agenda.*
- 1.2.1.5. **Proves i instruments d'avaluació:** *Cal facilitar el ruport necessari tant si és en paper (més espai entre les preguntes, diversificació dels procediments d'avaluació, etc.) com si és en ordinador; cal donar més temps en els exàmens.*
- 1.2.1.6. **Activitats complementàries:** *Planificar activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.*

1.2.2. Reforç pedagògic (si és el cas)

- 1.2.2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 1.2.2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 1.2.2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 1.2.2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 1.2.2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 1.2.2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).

- 1.2.2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu / PROA +
- 1.2.2.8. Tallers de reforç.
- 1.2.2.9. Tallers d'ampliació .
- 1.2.2.10. Altres (especificar) .

1.2.3. **Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV (si és el cas)**

- 1.2.3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 1.2.3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

1.2.4. **Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit. (si és el cas)**

- 1.2.4.1. Elecció d'horari.
- 1.2.4.2. Elecció de grup.
- 1.2.4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 1.2.4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 1.2.4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 1.2.4.6. Altres (especificar).

1.2.5. **Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa (si és el cas)**

- 1.2.5.1. Coordinació horària.
- 1.2.5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
- 1.2.5.3. Altres (especificar).

1.2.6. **Itinerari formatiu personalitzat (FPA)**

1.2.7. **Altres (especificar).**

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs → Pla específic de reforç (PER)

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; flexibilitat en allò que va relacionat amb les seues dificultats; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; donar-li oportunitats perquè faça aportacions a classe.
2. **Tutories entre iguals:** Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi. Companys/es que l'ajuden al pati, entrades i eixides per facilitar la seua socialització.
3. **Contracte família-tutor (si és el cas)**
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** es recomana treballar l'autoestima i l'autoconcepte a través de la tutoria i de forma transversal.
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat (si cal. Exemple: assistència al DO per treballar tècniques d'estudi, control de l'ansietat o altres aspectes que es consideren).**
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat. (si és el cas)**
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament. (si és el cas)**
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil. (si és el cas)**
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere. (si és el cas)**

- 10. Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** *(si és el cas)*
- 11. Altres:** *Cal evitar situacions que deixin l'alumne/a en evidència.*
- Actuacions per previndre l'assetjament:** *Sensibilització al centre i al grup-classe.*
- Actuacions al pati:** *Evitar que es quede sol/a.*

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe.** *(si és el cas)*
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.** *(si és el cas)*
 - 2.1. Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2. Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3. Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4. Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5. Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III

HIPOACÚSIA - DIFICULTATS AUDITIVES

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1. Eliminació de barreres físiques:

1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...
2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...
3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...
4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1. Eliminació de barreres sensorials:

1. Accessibilitat visual:

1. **Adequació de condicions d'il·luminació:** *Eliminació de reflexos, disposició de la llum i col·locació de la font de llum per darrere de l'alumnat amb hipoacúsia.*

1.2.1.2. Accés a la informació: *Grandària de la cartellera, proximitat, contrast, ubicació de l'alumne/a en un lloc que afavorisca la lectura bucolinguofacial i l'accés a la informació visual. La lectura bucolinguofacial requereix un gran esforç. Cal articular de manera clara i senzilla i a una velocitat moderada, però sense fer moviments exagerats amb la boca. Només és possible llegir "als llavis" allò que es coneix. S'evitarà posar a la boca bolígrafs, mans o papers.*

2. Accessibilitat auditiva:

- **Adequació de condicions de sonoritat:** *Reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...*
- **Accés a la informació:** *Condicions d'accés a la lectura bucolinguofacial. Cal parlar amb claredat (ni massa ràpid ni massa lent) i acompanyar-nos de gestos.*

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

- 1.3.1.1. Organització dels espais: ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...
- 1.3.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

1.3.2. Accés a la informació: *text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible (lectura fàcil), estructura i organització de la informació...*

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal elaborar esquemes, guions o resums que l'ajuden a reprendre l'explicació si es perd; cal anotar paraules noves i/o tècniques i consignes de treball, instruccions per a realitzar una activitat i qualsevol informació rellevant; cal fer servir la negreta per ressaltar paraules clau.*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3. Ajudes i beques: *(si és el cas)*

1. Estudi
2. Menjador
3. Transport
4. Altres (especificar):

4. Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: *(si és el cas)*

1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
2. Centres d'educació especial (CEE).
3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: *(si és el cas)*

- 5.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3. Mediació intercultural.
- 5.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9. Associacions i ONGs.
- 5.10. Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENENTATGE:

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

1.1. Productes finals dels projectes: *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat.*

1.2. Metodologia: *Pot necessitar la subdivisió de les preguntes llargues i/o els temes en diferents apartats; no fer ús de frases excessivament llargues; text escrit acompanyat d'esquema amb idees importants i vocabulari nou; anticipar el tema que es tractarà en la classe següent; constatar que ens ha entés i tornar a explicar d'altra forma si no ho ha entés; efectuar demostracions d'allò que es vol que faça.*

1.3. Activitats: *Fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on puga rebre ajuda d'altres companys/es; evitar còpies innecessàries; supervisar tasques i exàmens per evitar oblit; flexibilitzar el temps.*

1.4. Materials didàctics: *Utilització de recursos multimèdia, ús adequat de recursos visuals tradicionals (fitxes de treball, pissarra) i ús de les TIC; utilitzar materials audiovisuals, si pot ser amb la informació auditiva adaptada; quan s'utilitzen vídeos en classe, haurien de ser subtitulats (en cas contrari intentar proporcionar-li un guió amb la informació rellevant); elaborar o seleccionar materials en els quals les imatges (fotos, dibuixos, esquemes...) siguin abundants i ajuden a la comprensió del text; utilitzar la*

pissarra de manera clara, distribuint ordenadament la informació, escrivint les paraules clau i usant-la com a guió de l'explicació del tema. Fomentar l'ús de l'agenda.

1.5. Proves i instruments d'avaluació: *Incloure múltiples formes d'avaluació (proves objectives, treballs de classe, tasques de casa, exàmens adaptats...); tindre tant en compte les faltes d'ortografia i l'estructura del redactat, sinó el contingut d'aquest, contrastar de manera oral la correcció dels exàmens per possibles dificultats d'expressió; preparar l'examen amb un llenguatge clar i senzill; utilitzar preguntes clares i directes; explicar verbalment les preguntes de l'examen deixant prendre notes aclaridores d'aquestes; posar un exemple per escrit del que cal fer en cada exercici; cal avaluar si l'alumne/a té els coneixements requerits, no la seua forma de de expressar-lo; donar temps addicional per a la realització de l'examen i informar prèviament l'alumne/a de l'hora de finalització.*

1.6. Activitats complementàries: *Planificar activitats que asseguren la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.*

2. Reforç pedagògic (si és el cas)

- 2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu / PROA +
- 2.8. Tallers de reforç.
- 2.9. Tallers d'ampliació .
- 2.10. Altres (especificar) .

3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV (si és el cas)

- 3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

4. Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit. (si és el cas)

- 4.1. Elecció d'horari.
- 4.2. Elecció de grup.
- 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 4.6. Altres (especificar).

5. Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa (si és el cas)

- 5.1. Coordinació horària.
- 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
- 5.3. Altres (especificar).

6. Itinerari formatiu personalitzat (EPA)

7. Altres (especificar).

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs → Pla específic de reforç (PER)

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; donar-li oportunitats perquè faci aportacions a classe.
2. **Tutories entre iguals:** Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi.
3. **Contracte família-tutor** (si és el cas)
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** es recomana treballar l'autoestima i l'autoconcepte a través de la tutoria i de forma transversal.
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat** (si cal. Exemple: assistència al DO per treballar tècniques d'estudi o altres aspectes que es consideren).
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** (si és el cas)
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament.** (si és el cas)
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** (si és el cas)
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** (si és el cas)
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** (si és el cas)
11. **Altres:** Sensibilització al grup-classe.

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

1. Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe. (si és el cas)
2. Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge. (si és el cas)
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III

TRASTORN DEL LLENGUATGE EXPRESSIU / TRASTORN MIXTE DEL LLENGUATGE RECEPTIU-EXPRESSIU

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

- 1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...
- 1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...
- 1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...
- 1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.2 Eliminació de barreres sensorials:

1.2.1. Accessibilitat visual:

1.2.1.1 Adequació de condicions d'il·luminació: eliminació de reflexos, disposició de la llum...

1.2.1.2. Accés a la informació: *Alumne/a en primera fila, prop del professor/a evitant estímuls distractors.*

Pautes de presentació de textos que han donat resultats positius en la llegibilitat:

- *Tipografia: Ús de fonts de pal sec sense remats decoratius i no cursives (per exemple, Arial, Helvètica i Verdana).*
- *Tamany de la font: És preferible un tamany gran (cos de 14 punts).*
- *Espai entre caràcters i línies: Es recomana un espaiat estàndard o bé lleugerament més ampli. Cal evitar espaiats estrets o molt amplis.*

1.2.1.3. Claus auditives de l'entorn.

1.2.2. Accessibilitat auditiva:

- 1.2.2.1. Adequació de condicions de sonoritat: reducció de sorolls ambientals, eliminació de reverberacions...
- 1.2.2.2. Accés a la informació: condicions d'accés a la lectura labial.

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

- 1.3.1.1. Organització dels espais: ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...
- 1.3.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

1.3.2. Accés a la informació: *text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible (lectura fàcil), estructura i organització de la informació...*

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal acompanyar les explicacions orals amb informació visual (esquemes, diapositives, murals, vídeos...) i/o auditiva; proporcionar un text "segur" escrit perquè pugui estudiar si els seus apunts no són fiables.*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3. Ajudes i beques: *(si és el cas)*

- 3.1. Estudi
- 3.2. Menjador
- 3.3. Transport
- 3.4. Altres (especificar) : ex. beca MEC.

4. Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: *(si és el cas)*

- 4.1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 4.2. Centres d'educació especial (CEE).
- 4.3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 4.4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 4.5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: *(si és el cas)*

- 5.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3. Mediació intercultural.
- 5.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9. Associacions i ONGs.
- 5.10. Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENENTATGE:

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

1.1. Productes finals dels projectes: *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions i als errors de lectoescriptura; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat.*

1.2. Metodologia: *. Assegurar-nos que l'alumne/a comprén les explicacions, les tasques o les preguntes dels exàmens: demanar-li que ens diga el que ha de fer, fer-li preguntes sobre el que hem explicat, que ens indique què ha de respondre a les preguntes, sempre de manera discreta. Adequar el volum de deures a la capacitat de l'alumne/a. Evitar que hagi de copiar en la llibreta informació innecessària de llibres de text (enunciats d'exercicis...). Utilitzar marcadors de pàgina perquè pugui accedir ràpidament a la pàgina de la llibreta. Permetre el lliurament de treballs fets en ordinador. Per a afavorir la comprensió lectora: oferir textos per a llegir equilibrats en grandària i complexitat; oferir a l'alumne textos amb vocabulari habitual o que partiquen de vocabulari conegut per a ell/ella ; dedicar un temps per a parlar del tema*

abans que el lligin. Subdivisió de les preguntes llargues i/o els temes en diferents apartats. No fer ús de frases excessivament llargues. Text escrit acompanyat d'esquema amb idees importants i vocabulari nou. Anticipar el tema que es tractarà en la classe següent i donar a conèixer la data de l'examen amb antelació suficient. Constatar que ens ha entés i tornar a explicar d'altra forma si no ho ha entés. Fer un guió amb paraules clau en la pissarra abans d'exposar el tema; reduir el vocabulari acadèmic. Donar instruccions clares i concises, tant orals com escrites, i seqüenciar-les en passos. Fer ús de material complementari com calculadora, taules de multiplicar, diccionari, fórmules... Adequar el ritme i nivell dels dictats a l'alumne/a. Evitar la correcció en roig, fent ús d'un color alternatiu. Emprar un lloc de la pissarra per a anotar els deures i siga present durant tota la jornada perquè l'alumne/a pugui completar la seua agenda al final de la classe.

- 1.3. Activitats:** Cal evitar si és possible el dictat de les preguntes. Evitar la còpia innecessària d'informació de llibres de text. Adequar els llibres de lectura al nivell lector de l'alumne/a i reduir-ne la quantitat. Permetre més temps a l'hora d'elaborar els treballs o reduir-ne la quantitat. Fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on pugui rebre ajuda d'altres companys/es. Evitar còpies innecessàries; supervisar tasques i exàmens per evitar oblit.
- 1.4. Materials didàctics:** Emprar suports visuals per a salvar les seues dificultats de comprensió i organització. Afavorir l'ús de les TIC i fomentar l'ús de l'agenda. Utilitzar guies d'autoinstruccions d'organització personal, de tasques, exàmens... Emprar calendaris a l'aula amb les dates dels exàmens i de lliurament de treballs. Adaptar la seua agenda: permetre a les famílies que li escriguen la llista de matèries de l'endemà amb un buit en blanc al costat perquè l'alumne sol haja d'escriure la pàgina i el número de l'exercici. Llibres de lectura: Oferir-li un resum. Llibres de lectura obligatoris i els exàmens d'aquests; reduir la quantitat de llibres a llegir, llibres de lectura fàcil, audiollibres, anticipar un resum o esquema, avaluar el llibre mitjançant un treball,
- 1.5. Proves i instruments d'avaluació:** . Procurar que els exàmens siguin en les primeres hores del dia: el seu rendiment descendeix cap a últimes hores per l'esforç extra que han de realitzar. Cal diversificar el tipus de preguntes (examen oral, tipus test, Verdader/Fals, de relacionar, d'omplir buits, etc.-). Donar més temps en els exàmens. Evitar posar dos exàmens en un mateix dia; usar una tipografia més gran i clara i un interlineat una mica major. Deixar un espai en blanc davall de cada pregunta per a respondre sense necessitat d'haver d'estar girant tot el temps el full. Enunciat curt i destacar les paraules clau. Avaluar les tasques en funció del contingut i no de la forma. Evitar preguntes de resposta oberta. Redactar les preguntes de forma precisa i sense formular dues preguntes en una. Flexibilitzar el temps: més temps en els exàmens (si ho necessita) o exàmens més curts. Permetre l'ús de material complementari: calculadora, taules de multiplicar, diccionari, fórmules... Assegurar-se que les preguntes no contestades no es deuen a una dificultat de comprensió de les mateixes. Efectuar aclariments si hi ha hagut una mala comprensió per part de l'alumne/a a l'hora de llegir la pregunta. Establir l'ordre de les preguntes de major a menor complexitat. En exàmens de matemàtiques: permetre-li l'ús de calculadora; pot no recordar les fórmules, però pot saber com aplicar-les per a la resolució d'un problema, per la qual cosa s'ha de permetre que les tinga a la vista, tant en classe com en els exàmens; per a cada problema de l'examen se li pot facilitar un quadre que li permeti organitzar la informació que necessitarà per a resoldre'l.

1.6. Activitats complementàries: *Planificar activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.*

2. Reforç pedagògic *(si és el cas)*

- 2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu / PROA +
- 2.8. Tallers de reforç.
- 2.9. Tallers d'ampliació .
- 2.10. Altres (especificar) .

3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV *(si és el cas)*

- 3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

4. Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit. *(si és el cas)*

- 4.1. Elecció d'horari.
- 4.2. Elecció de grup.
- 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 4.6. Altres (especificar).

5. Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa *(si és el cas)*

- 5.1. Coordinació horària.
- 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
- 5.3. Altres (especificar).

6. Itinerari formatiu personalitzat (FPA)

7. Altres (especificar).

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs → Pla específic de reforç.

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

- 1. **Tutories personalitzades:** *Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; donar-li oportunitats perquè faça aportacions a classe. Reforçar-li positivament sobre el seu esforç.*

2. **Tutories entre iguals:** *Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi.*
3. **Contracte família-tutor** *(si és el cas)*
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** *es recomana treballar l'autoestima i l'autoconcepte a través de la tutoria i de forma transversal.*
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat** *(si cal. Exemple: assistència al DO per treballar tècniques d'estudi, organització o altres aspectes que es consideren).*
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** *(si és el cas)*
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament.** *(si és el cas)*
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** *(si és el cas)*
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** *(si és el cas)*
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** *(si és el cas)*
11. **Altres:**

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe.** *(si és el cas)*
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.** *(si és el cas)*
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III

Disfemia - Tartamudesa

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...

1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...

1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...

1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.2 Eliminació de barreres sensorials:

1.2.1. Accessibilitat visual:

1.2.1.1 Adequació de condicions d'il·luminació: *observar si existeix algun tipus d'hipersensibilitat a la llum de determinats espais.*

1.2.1.2. Accés a la informació: *Cal proporcionar material visual (imatges, esquemes, fotografies...) per a l'aprenentatge.*

1.2.1.3. Claus auditives de l'entorn.

1.2.2. Accessibilitat auditiva:

1.2.2.1. Adequació de condicions de sonoritat: *reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...*

1.2.2.2. Accés a la informació: *llenguatge clar i concís; cal evitar el doble sentit i la ironia i acompanyar el llenguatge amb gestos.*

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

1.3.1.1. Organització dels espais: *ubicació lluny de les fonts de soroll (per exemple, el timbre o els altaveus).*

1.3.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: *directoris, cartelleria amb pictogrames...*

1.3.2. Accés a la informació: *text amb suport d'imatges i pictogrames.*

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal realitzar esquemes, guions o resums que l'ajuden a reprendre l'explicació si es perd; cal anotar paraules noves i/o tècniques i consignes de treball; instruccions per a realitzar una activitat i qualsevol informació rellevant; cal fer servir la negreta per ressaltar paraules clau; cal donar material de suport visual (per exemple, esquemes).*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3.- Ajudes i beques: *(si és el cas)*

- 3.1. Estudi
- 3.2. Menjador
- 3.3. Transport
- 3.4. Altres (especificar) : ex. beca MEC.

4.-Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: (si és el cas)

- 4.1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 4.2. Centres d'educació especial (CEE).
- 4.3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 4.4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 4.5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: (si és el cas)

- 5.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3. Mediació intercultural.
- 5.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9. Associacions i ONGs.
- 5.10 Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENTATGE

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.1. Productes finals dels projectes:** *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions orals; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat.*
- 1.2. Metodologia:** *Permetre que tartamudejar el més natural i còmodament possible i amb la menor tensió. Si evita tartamudejar, l'autoestima és influenciada pel problema de comunicació. Donar-li tot el temps necessari per a parlar. Mantindre el contacte visual natural quan l'alumne estiga parlant. No ficar-li pressa interrompent-li o acabar les paraules per ell/ella (no permetre que els companys/es ho facen). En parlar mantindre un ritme lent i relaxat sense que resulte artificial. Evitar fer comentaris com "no et poses nerviós/a", "parla més a poc a poc". No realitzar observacions o correccions en la parla. Estimular-li perquè participe en discussions i tasques grupals. Fomentar la seua participació sense obligar-li. Pel que fa a la lectura en veu alta a classe: no establir un ordre per fila, procurar que siga dels primers en llegir o contestar, ja que la tensió i preocupació s'incrementen mentre espera el seu torn. Si refusa llegir en veu alta, pots fer lectura en parella.*
- 1.3. Activitats:** *Fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on puga rebre ajuda d'altres companys/es.*
- 1.4. Materials didàctics**
- 1.5. Proves i instruments d'avaluació:** *En cas de que l'avaluació siga oral, valorar més el contingut que la forma i donar-li el temps que necessite. Pel que fa a l'anglès tindre en compte la seues dificultats de pronunciació i expressió oral valorant més la part escrita.*

1.6. *Activitats complementàries:* *Es planifiquen activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.*

2. Reforç pedagògic *(si és el cas)*

- 2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu – > Ara del PROA+?
- 2.8. Tallers de reforç.
- 2.9. Tallers d'ampliació .
- 2.10. Altres (especificar) .

3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV: *(si és el cas)*

- 3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

4. Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit: *(si és el cas)*

- 4.1. Elecció d'horari.
- 4.2. Elecció de grup.
- 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 4.6. Altres (especificar).

5. Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa: *(si és el cas)*

- 5.1. Coordinació horària.
- 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
- 5.3. Altres (especificar).

6. Itinerari formatiu personalitzat (EPA)

7. Altres (especificar).

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs: Pla específic de reforç (PER)

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; flexibilitat en allò que va relacionat amb les seues dificultats; destacar els aspectes bons del seu treball.
2. **Tutories entre iguals:** Programa Ajuda'm: animar-la/-lo a participar-hi.
3. **Contracte família-tutor:** (si és el cas).
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** Es recomana treballar autoestima i habilitats socials a través de la tutoria.
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat:** Si es detecta la necessitat, es recomanen aquests tipus d'actuacions per part del D.O. (habilitats socials, autoestima...)
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** (si és el cas)
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament:** Si és el cas, sensibilització al centre i al grup-classe.
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** (si és el cas)
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** (si és el cas)
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** (si és el cas)
11. **Altres actuacions:** Cal evitar situacions que deixen l'alumne/a en evidència; no comparar les seues habilitats socials amb les de la resta de l'alumnat. No obligar-li a participar si no vol.

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

Si és el cas, es prendran les següents mesures:

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe:** A través de la tutoria i de manera transversal en totes les assignatures.
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.**
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III

DISLÈXIA – DIFICULTATS ESPECÍFIQUES DE LECTURA, ESCRITURA i/o CÀLCUL

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...

1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...

1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...

1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.2 Eliminació de barreres sensorials:

1.2.1. Accessibilitat visual:

1.2.1.1 Adequació de condicions d'il·luminació: *eliminació de reflexos, disposició de la llum...*

1.2.1.2. Accés a la informació: *Grandària de la cartellera, proximitat, contrast, ubicació de l'alumne/a prop del professor/a (per a poder supervisar les seues tasques) i de la pissarra, amb algun company/al fet que el pugui ajudar i li pugui servir de model reflexiu.*

Pautes de presentació de textos que han donat resultats positius en la llegibilitat i en la comprensió en persones amb i sense dislèxia:

- Tipografia: *Ús de fonts de pal sec sense remats decoratius i no cursives (per exemple, Arial, Helvètica i Verdana).*
- Tamany de la font: *És preferible un tamany gran (cos de 14 punts).*
- Espai entre caràcters i línies: *Es recomana un espaiat estàndard o bé lleugerament més ampli. Cal evitar espaiats estrets o molt amplis.*

1.2.1.3. Claus auditives de l'entorn.

1.2.2. Accessibilitat auditiva:

1.2.2.1. Adequació de condicions de sonoritat: reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...

1.2.2.2. Accés a la informació: condicions d'accés a la lectura labial.

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

1.3.1.1. Organització dels espais: ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...

1.3.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

1.3.2. Accés a la informació: *text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible (lectura*

fàcil), estructura i organització de la informació...

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal acompanyar les explicacions orals amb informació visual (esquemes, diapositives, murals, vídeos...) i/o auditiva; proporcionar un text "segur" escrit perquè puga estudiar si els seus apunts no són fiables; donar-li l'opció de triar el tipus de paper (quadres, ratlles, en blanc...); permetre l'ús de l'ordinador per elaborar treballs i apunts.*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3. Ajudes i beques: *(si és el cas)*

- 3.1. Estudi
- 3.2. Menjador
- 3.3. Transport
- 3.4. Altres (especificar)

4. Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: *(si és el cas)*

- 4.1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 4.2. Centres d'educació especial (CEE).
- 4.3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 4.4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 4.5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: *(si és el cas)*

- 5.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3. Mediació intercultural.
- 5.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9. Associacions i ONGs.
- 5.10. Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENTATGE:

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.1. Productes finals dels projectes:** *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions i als errors de lectoescriptura; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat.*
- 1.2. Metodologia:** *Pot necessitar la subdivisió de les preguntes llargues i/o els temes en diferents apartats; no fer ús de frases excessivament llargues; text escrit acompanyat d'esquema amb idees importants i vocabulari nou; anticipar el tema que es tractarà en la classe següent i donar a conèixer la data de l'examen amb antelació suficient; constatar que ens ha entés i tornar a explicar d'altra forma si no ho ha entés; fer un guió amb paraules clau en la pissarra abans d'exposar el tema; reduir el vocabulari acadèmic; donar instruccions clares i concises, tant orals com escrites, i seqüenciar-les*

en passos; fer ús de material complementari com calculadora, diccionari, fórmules...; adequar el ritme dels dictats a l'alumne/a; fer reflexionar l'alumne/a sobre el que sap i el que aprendrà; no corregir de manera sistemàtica tots els errors d'ortografia; evitar la correcció en roig, fent ús d'un color alternatiu.

1.3. Activitats: *Cal evitar el dictat de les preguntes; evitar la còpia innecessària d'informació de llibres de text; adequar els llibres de lectura al nivell lector de l'alumne/a i reduir-ne la quantitat; permetre més temps a l'hora d'elaborar els treballs o reduir-ne la quantitat; fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on pugui rebre ajuda d'altres companys/es; evitar còpies innecessàries; supervisar tasques i exàmens per evitar oblits.*

1.4. Materials didàctics: *Cal acompanyar-los de suports visuals, afavorir l'ús de les TIC i fomentar l'ús de l'agenda.*

1.5. Proves i instruments d'avaluació: *Cal diversificar el tipus de preguntes (examen oral, tipus test, Verdader/Fals, de relacionar, d'omplir buits, etc.); donar més temps en els exàmens; evitar posar dos exàmens en un mateix dia; usar una tipografia més gran i clara i un interlineat una mica major; deixar un espai en blanc davall de cada pregunta per a respondre sense necessitat d'haver d'estar girant tot el temps el full; enunciats curts; destacar les paraules clau; avaluar les tasques en funció del contingut; abans de començar un examen, llegir les preguntes en veu alta a la classe; evitar preguntes de resposta oberta; redactar les preguntes de forma precisa i sense formular dues preguntes en una; flexibilitzar el temps: més temps en els exàmens (si ho necessita) o exàmens més curts o que pugui contestar alguna pregunta de forma oral; permetre l'ús de material complementari: calculadora, diccionari, fórmules...; assegurar-se que les preguntes no contestades no es deuen a una dificultat de comprensió de les mateixes o a la fatiga; efectuar aclariments si hi ha hagut una mala comprensió per part de l'alumne/a a l'hora de llegir la pregunta; se li pot deixar un altre full en l'examen (si el necessita) i donar la possibilitat d'utilitzar goma d'esborrar o corrector; evitar que les faltes d'ortografia en els exàmens baixen la nota o siguin motiu per a suspendre; emprar un color alternatiu al roig per a la correcció; si ha suspès alguna avaluació, caldria eliminar els temes aprovats al llarg del curs.*

1.6. Activitats complementàries: *Planificar activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.*

2. Reforç pedagògic (si és el cas)

- 2.1.** Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 2.2.** Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 2.3.** Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 2.4.** Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 2.5.** Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 2.6.** Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 2.7.** Activitats de reforç del Fons Social Europeu / PROA +
- 2.8.** Tallers de reforç.
- 2.9.** Tallers d'ampliació .
- 2.10.** Altres (especificar) .

3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV (si és el cas)

- 3.1.** Ensenyament intensiu de valencià.
- 3.2.** Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

4. **Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit.** (si és el cas)
 - 4.1. Elecció d'horari.
 - 4.2. Elecció de grup.
 - 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
 - 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
 - 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
 - 4.6. Altres (especificar).
5. **Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa** (si és el cas)
 - 5.1. Coordinació horària.
 - 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
 - 5.3. Altres (especificar).
6. **Itinerari formatiu personalitzat (FPA)**
7. **Altres (especificar).**

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs → Pla específic de reforç.

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** *Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; flexibilitat en allò que va relacionat amb les seues dificultats –oblidar coses que abans sabia, errors i/o lentitud en la lectura, faltes d'ortografia freqüents, interferències entre el valencià i el castellà-; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; donar-li oportunitats perquè faça aportacions a classe.*
2. **Tutories entre iguals:** *Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi.*
3. **Contracte família-tutor** (si és el cas)
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** *es recomana treballar l'autoestima i l'autoconcepte a través de la tutoria i de forma transversal.*
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat** (si cal. Exemple: assistència al DO per treballar tècniques d'estudi o altres aspectes que es consideren).
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** (si és el cas)
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament.** (si és el cas)
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** (si és el cas)
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** (si és el cas)
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** (si és el cas)
11. **Altres:** *Cal evitar situacions que deixen l'alumne/a en evidència –escriure en la pissarra, exercicis de rapidesa de càlcul en grup, correcció d'un text per part d'un company/a, llegir en veu alta en contra de la seua voluntat, etc.; no comparem el seu nivell lector amb el dels seus companys/es; pel que fa a la lectura en veu alta, es pot acordar amb l'alumne/a el text que llegirà per tal que s'ho puga preparar a casa.*

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe.** *(si és el cas)*
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.** *(si és el cas)*
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III

TRASTORN PER DÈFICIT D'ATENCIÓ AMB HIPERACTIVITAT (TDAH)

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

- 1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...
- 1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...
- 1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...
- 1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.2 Eliminació de barreres sensorials:

1.2.1. Accessibilitat visual:

1.2.1.1 Adequació de condicions d'il·luminació: eliminació de reflexos, disposició de la llum... : *eliminació de reflexos i disposició de la llum...*

1.2.1.2. Accés a la informació: *Proximitat, contrast, ubicació de l'alumne/a prop del professorat i la pissarra, i lluny de finestres i portes.*

1.2.1.3. Claus auditives de l'entorn.

1.2.2. Accessibilitat auditiva:

1.2.2.1. Adequació de condicions de sonoritat: *reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...*

1.2.2.2. Accés a la informació: *llenguatge clar i concís i acompanyat de gestos.*

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

1.3.1.1. **Organització dels espais:** ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...

1.3.1.2. **Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges:** directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

1.3.2. Accés a la informació: *Alumne/a prop del professor/a (per a poder supervisar les seues tasques) i de la pissarra, amb algun company/al fet que el pugui ajudar i li pugui servir de model reflexiu, lluny d'estímul distractors (per exemple, lluny de les finestres i la porta quan estiga oberta). Tindre present que en el pupitre només tinga els materials indispensables per a treballar, ja que quants més objectes tinga més pot desviar-se la seua atenció.*

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal acompanyar les explicacions orals amb informació visual (esquemes, diapositives, murals, vídeos, etc.) i/o auditiva; proporcionar un text "segur", escrit perquè pugui estudiar si els seus apunts no són fiables.*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3.- Ajudes i beques: (si és el cas)

- 3.1. Estudi
- 3.2. Menjador
- 3.3. Transport
- 3.4. Altres (especificar) : ex. beca MEC.

4.- Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: (si és el cas)

- 4.1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 4.2. Centres d'educació especial (CEE).
- 4.3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 4.4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 4.5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: (si és el cas)

- 5.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3. Mediació intercultural.
- 5.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9. Associacions i ONGs.
- 5.10 Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENTATGE

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.1. Productes finals dels projectes:** *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions i als errors provocats per falta d'atenció o distraccions.*
- 1.2. Metodologia:** *Actuar com a model reflexiu, per exemple, utilitzant autoinstruccions a nivell de grup-classe. Pot necessitar la subdivisió de les preguntes llargues i/o els temes en diferents apartats; no fer ús de frases excessivament llargues; text escrit acompanyat d'esquema amb idees importants i vocabulari nou; anticipar el tema que es tractarà en la classe següent i donar a conèixer la data de l'examen amb antelació suficient; constatar que ens ha entès i tornar a explicar d'altra forma si no ho ha entès; fer un guió amb paraules clau en la pissarra abans d'exposar el tema; reduir el vocabulari acadèmic; donar instruccions clares i concises, tant orals com escrites, i seqüenciar-les en passos; fer reflexionar l'alumne/a sobre el que sap i el que aprendrà.*
- 1.3. Activitats:** *Cal evitar la còpia innecessària d'informació de llibres de text; permetre més temps a l'hora d'elaborar els treballs o reduir-ne la quantitat; fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on puga rebre ajuda d'altres companys/es; supervisar l'agenda i les tasques i exàmens per evitar oblits. Establir rutines molt concretes, intentant que les activitats siguin curtes i reforçar positivament la seua realització.*

1.4. Materials didàctics: Cal acompanyar-los de suports visuals, afavorir l'ús de les TIC i fomentar l'ús de l'agenda. Utilitzar si cal material a continguts mínims.

1.5. Proves i instruments d'avaluació: Cal diversificar el tipus de preguntes (examen oral, tipus test, Verdader/Fals, d'omplir buits...); cal evitar posar dos exàmens en un mateix dia; deixar un espai en blanc davall de cada pregunta per a respondre sense necessitat d'haver d'estar girant tot el temps el full; enunciats curts; destacar les paraules clau; avaluar les tasques en funció del contingut; abans de començar un examen, llegir les preguntes en veu alta a la classe; evitar preguntes de resposta oberta; redactar les preguntes de forma precisa i sense formular dues preguntes en una; flexibilitzar el temps: més temps en els exàmens (si ho necessita) o exàmens més curts o que pugui contestar alguna pregunta de forma oral; permetre l'ús de material complementari: calculadora, diccionari, fórmules...; assegurar-se que les preguntes no contestades no es deuen a una dificultat atencional; efectuar aclariments si hi ha hagut una mala comprensió per part de l'alumne/a a l'hora de llegir la pregunta i donar la possibilitat d'utilitzar goma d'esborrar o corrector.

1.6. Activitats complementàries: Planificar activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.

2. Reforç pedagògic (si és el cas)

- 2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu – > Ara del PROA+?
- 2.8. Tallers de reforç.
- 2.9. Tallers d'ampliació .
- 2.10. Altres (especificar) .

3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV: (si és el cas)

- 3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

4. Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit: (si és el cas)

- 4.1. Elecció d'horari.
- 4.2. Elecció de grup.
- 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 4.6. Altres (especificar).

5. Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa: (si és el cas)

- 5.1. Coordinació horària.
- 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.

5.3. Altres (especificar).

6. Itinerari formatiu personalitzat (EPA)

7. Altres (especificar).

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs: Pla específic de reforç (PER)

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; demostrar-li que es coneix el seu problema i que se li ajuda; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; potenciar la seua participació en classe, ja que augmentarà el seu nivell d'atenció i la millora de la relació amb els companys/as. Tindre en compte a l'alumne/a per a fer treballs que suposen certa activitat motriu (per exemple, dir-li que ens ensenye l'activitat quan acabe, esborrar la pissarra, anar a fer fotocòpies, baixar a agafar guixos...). En moments llargs d'explicació en els quals l'alumne/a haja de mantindre l'atenció sense escriure, que puga manipular algun objecte que li permeta relaxar la seua activitat motora (piloteta antiestrès, llapis flexible...).
2. **Tutories entre iguals:** Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi.
3. **Contracte família-tutor:** Quan es detecten problemes de conducta per la seua impulsivitat o per manca d'hàbit de treball.
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** Es recomana treballar habilitats socials com l'assertivitat, l'autocontrol, també l'autoestima i l'autoconcepte a través de la tutoria i de manera transversal.
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat:** si és el cas, per exemple, assistència al DO per a treballar la impulsivitat, tècniques de relaxació...
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** (si és el cas)
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament.** (si és el cas)
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** (si és el cas)
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** (si és el cas)
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** (si és el cas)
11. **Altres actuacions:** Cal evitar situacions que deixen l'alumne/a en evidència; no comparar el seu rendiment o comportament amb les de la resta de l'alumnat.

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

Si és el cas, es prendran les següents mesures:

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe:** *A través de la tutoria i de manera transversal en totes les assignatures.*
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.**
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III ALTES CAPACITATS

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

- 1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...
- 1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...
- 1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...
- 1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.2 Eliminació de barreres sensorials:

1.2.1. Accessibilitat visual:

- 1.2.1.1 Adequació de condicions d'il·luminació:** *Eliminació de reflexos, disposició de la llum...*
- 1.2.1.2. Accés a la informació:** *Grandària de la cartellera, proximitat, contrast...*
- 1.2.1.3. Claus auditives de l'entorn**

1.2.2. Accessibilitat auditiva:

- 1.2.2.1. Adequació de condicions de sonoritat:** *Reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...*
- 1.2.2.2. Accés a la informació:** *Condicions d'accés a la lectura bucolinguofacial. Cal parlar amb claredat (ni massa ràpid ni massa lent) i acompanyar-nos de gestos.*

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

- 1.3.1.1. Organització dels espais: ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...
- 1.3.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

1.3.2. **Accés a la informació:** *text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible (lectura fàcil), estructura i organització de la informació...*

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú.

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3. Ajudes i beques: *(si és el cas)*

- 3.1. Estudi
- 3.2. Menjador
- 3.3. Transport

3.4. Altres (especificar) : ex. beca MEC.

4. Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: (si és el cas)

- 4.1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 4.2. Centres d'educació especial (CEE).
- 4.3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 4.4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 4.5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: (si és el cas)

- 5.1.** Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2.** Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3.** Mediació intercultural.
- 5.4.** Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5.** Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6.** Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7.** Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8.** Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9** Associacions i ONGs.
- 5.10** Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENENTATGE:

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.1. Productes finals dels projectes:** *L'alumnat utilitzarà tan la investigació individual com el treball cooperatiu entre iguals; els recursos que es poden utilitzar són variats, tant webs com publicacions, visites a empreses, enquestes, fullets, anuncis de premsa, catàleg d'ocupacions, etc.; valorar la creativitat, el contingut, l'ampliació dels continguts que fa l'alumne/a respecte al que s'ha tractat a classe.*
- 1.2. Metodologia:** *Cal identificar els continguts que es preveu que adquirirà en un termini de temps breu (abans que el seus companys/es); ampliar de manera vertical amb més continguts, o de manera horitzontal establint relacions i connexions amb altres temes; combinar metodologia expositiva amb activitats en què l'alumnat haja de buscar informació per si mateixa; proporcionar formes múltiples de participació per a donar resposta a diversos interessos i preferències; es consideren els principis d'autonomia, motivació, elements de novetat, personalització i varietat.*
- 1.3. Activitats:** *Programar treballs en equip d'una manera més sistemàtica i en més àrees. Programació d'activitats obertes, àmplies, individuals segons els seus interessos, diverses...*
- 1.4. Materials didàctics:** *Incrementar els materials d'ampliació i consulta a l'aula o planificar la utilització de la biblioteca del centre.*
- 1.5. Proves i instruments d'avaluació.**
- 1.6. Activitats complementàries:** *Planificar activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació. Tenir en compte els seus interessos.*

2. Reforc pedagògic (si és el cas)

- 2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
 - 2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
 - 2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
 - 2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
 - 2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
 - 2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
 - 2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu / PROA +
 - 2.8. Tallers de reforç.
 - 2.9. Tallers d'ampliació .
 - 2.10. Altres (especificar) .
3. **Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV** (si és el cas)
- 3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
 - 3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.
4. **Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit.** (si és el cas)
- 4.1. Elecció d'horari.
 - 4.2. Elecció de grup.
 - 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
 - 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
 - 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
 - 4.6. Altres (especificar).
5. **Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa** (si és el cas)
- 5.1. Coordinació horària.
 - 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
 - 5.3. Altres (especificar).
6. **Itinerari formatiu personalitzat (FPA)**
7. **Altres (especificar).**

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs → Pla específic de reforç (PER)

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

- 1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat (si cal).
- 2. **Tutories entre iguals:** Programa Pigmalión: animar-la/-lo a participar-hi. Pot tutoritzar i ajudar en temes d'estudi a altres companys/es.
- 3. **Contracte família-tutor** (si és el cas)
- 4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** es recomana treballar l'autoestima, autoconcepte i habilitats socials a través de la tutoria i de forma transversal.
- 5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat** (si cal. Exemple: assistència al DO per treballar emocions, joc de rol, control de l'ansietat, etc.).
- 6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** (si és el cas)

7. Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament. *(si és el cas)*
8. Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil. *(si és el cas)*
9. Accions per als implicats en situacions de violència de gènere. *(si és el cas)*
10. Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència. *(si és el cas)*
11. **Altres:** *Sensibilització al grup-classe. Evitar que es quede sol/a al pati.*

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

1. Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe. *(si és el cas)*
2. Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge. *(si és el cas)*
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

MESURES NIVELL III

ALUMNAT AMB DESCONEIXEMENT DE L'IDIOMA

Per a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinariis:

Mesures d'ACCÉS

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:

1.1. Eliminació de barreres físiques:

1.1.1. Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes...

1.1.2. Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells / taules de diferents mesures...

1.1.3. Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles...

1.1.4. Adequació de mobiliari, dispositius i productes d'ús comú.

1.2 Eliminació de barreres sensorials:

1.2.1. Accessibilitat visual:

1.2.1.1 Adequació de condicions d'il·luminació: eliminació de reflexos, disposició de la llum...

1.2.1.2. Accés a la informació: *grandària de la cartellera, proximitat, contrast, ubicació de l'alumne/a prop del professorat i la pissarra.*

1.2.1.3. Claus auditives de l'entorn.

1.2.2. Accessibilitat auditiva:

1.2.2.1. Adequació de condicions de sonoritat: reducció de sorolls ambientals, eliminació de verberacions...

1.2.2.2. Accés a la informació: Llenguatge clar i concís i acompanyat de gestos.

1.3. Eliminació de barreres cognitives:

1.3.1. Comprensió dels espais:

1.3.1.1. Organització dels espais: ubicació d'aules, ubicació de mobiliari, estris...

1.3.1.2. Senyalització dels espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartellera, senyalització diferenciada per colors...

1.3.2. Accés a la informació: *text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible (lectura fàcil), estructura i organització de la informació...*

1.4. Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú: *Cal acompanyar les explicacions orals amb informació visual (esquemes, diapositives, murals, vídeos, etc.) i/o auditiva; proporcionar un text "segur", escrit perquè pugui estudiar si els seus apunts no són fiables.*

2. Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.

3. Aiudes i beques: (si és el cas)

- 3.1. Estudi
- 3.2. Menjador
- 3.3. Transport
- 3.4. Altres (especificar)

4. Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada: (si és el cas)

- 4.1. Unitat d'atenció i intervenció (UAI) del PREVI.
- 4.2. Centres d'educació especial (CEE).
- 4.3. Unitats educatives terapèutiques (UET)
- 4.4. Unitats pedagògiques hospitalàries (UPH)
- 4.5. Serveis especialitzats d'orientació (SEU)

5.- Coordinació amb agents i serveis externs: (si és el cas)

- 5.1. Equip d'atenció primària bàsica de SERVEIS SOCIALS.
- 5.2. Equip especialitzat d'intervenció de la infància i l'adolescència (EEIIA)
- 5.3. Mediació intercultural.
- 5.4. Centre de salut: primària i especialitats.
- 5.5. Centres d'atenció primerenca (CAT)
- 5.6. Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil (USMIA)
- 5.7. Unitats de prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)
- 5.8. Equips de la conselleria competent en protecció de la infància i l'adolescència.
- 5.9. Associacions i ONGs.
- 5.10 Altres (especificar)

Mesures per a l'APRENENTATGE:

1. Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comú.

- 1.1. **Productes finals dels projectes:** *Cal donar més importància al contingut que al format de les produccions i als errors de lectoescriptura; valorar el plantejament de l'activitat i no sols el resultat; prioritzar l'augment de la competència lingüística.*
- 1.2. **Metodologia:** *Pot necessitar la subdivisió de les preguntes llargues i/o els temes en diferents apartats; no fer ús de frases excessivament llargues; text escrit acompanyat d'esquema amb idees importants i vocabulari nou; anticipar el tema que es tractarà en la classe següent i donar a conèixer la data de l'examen amb antelació suficient; constatar que ens ha entès i tornar a explicar d'altra forma si no ho ha entès; fer un guió amb paraules clau en la pissarra abans d'exposar el tema; reduir el vocabulari acadèmic; donar instruccions clares i concises, tant orals com escrites, i seqüenciar-les en passos; fer ús de material complementari com diccionari, fórmules...; adequar el ritme dels dictats a l'alumne/a; fer reflexionar l'alumne/a sobre el que sap i el que aprendrà; no corregir de manera sistemàtica tots els errors d'ortografia; evitar la correcció en roig, fent ús d'un color alternatiu.*
- 1.3. **Activitats:** *Cal evitar el dictat de les preguntes; evitar la còpia innecessària d'informació de llibres de text; adequar els llibres de lectura al nivell lector de l'alumne/a; permetre més temps a l'hora d'elaborar els treballs o reduir-ne la quantitat; fer que participe en grups de treball no molt nombrosos on pugui rebre ajuda d'altres*

companys/es; supervisar tasques i exàmens per a comprovar que ha entés el que ha de fer, les preguntes i les dates.

1.4. Materials didàctics: *Acompanyar-los de suports visuals, afavorir l'ús de les TIC i fomentar l'ús de l'agenda.*

1.5. Proves i instruments d'avaluació: *Cal diversificar el tipus de preguntes (examen oral, tipus test, Verdader/Fals, de relacionar, d'omplir buits, etc.); enunciats curts; cal destacar les paraules clau; avaluació de les tasques en funció del contingut; abans de començar un examen, llegir les preguntes en veu alta a la classe; s'evitarà preguntes de resposta oberta; redacció de les preguntes de forma precisa i sense formular dues preguntes en una; flexibilització del temps: més temps en els exàmens (si el necessita) o exàmens més curts; permetre l'ús de material complementari: calculadora, diccionari, fórmules...-; assegurar-se que les preguntes no contestades no es deuen a una dificultat de comprensió de l'idioma; efectuar aclariments si hi ha hagut una mala comprensió per part de l'alumne/a a l'hora de llegir-la; cal evitar que les faltes d'ortografia en els exàmens baixen la nota o siguin motiu per a suspendre; color alternatiu al roig per a la correcció.*

1.6. Activitats complementàries: *Planificar activitats que assegurin la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés i participació.*

2. Reforç pedagògic (si és el cas)

- 2.1. Matèries de reforç lliure configuració autonòmica d'opció (ESO).
- 2.2. Competència comunicativa oral 1ª llengua anglès.
- 2.3. Reforç en aula comuna amb desdobles.
- 2.4. Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- 2.5. Grups específics de reforç amb horari lectiu.
- 2.6. Activitats de reforç per a superar matèries pendents (ESO).
- 2.7. Activitats de reforç del Fons Social Europeu / PROA +
- 2.8. Tallers de reforç de llengües.
- 2.9. Tallers d'ampliació .
- 2.10. Altres (especificar) .

3. Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV (si és el cas)

- 3.1. Ensenyament intensiu de valencià.
- 3.2. Ensenyament intensiu de valencià i castellà.

4. Actuacions per a l'alumnat esportista d'alt nivell, alt rendiment o d'èlit. (si és el cas)

- 4.1. Elecció d'horari.
- 4.2. Elecció de grup.
- 4.3. Justificació de faltes d'assistència (fins 25%).
- 4.4. Modificació de les dates de proves d'avaluació.
- 4.5. Grup específic de esportistes d'alt nivell, d'èlit o personal tècnic.
- 4.6. Altres (especificar).

5. Actuacions a l'alumnat d'ensenyaments professionals de música i/o dansa (si és el cas)

- 5.1. Coordinació horària.
- 5.2. Matrícula parcial en batxillerat per estudis professionals.
- 5.3. Altres (especificar).

6. Itinerari formatiu personalitzat (EPA)

7. Altres (especificar).

Mesures de FLEXIBILITZACIÓ

Permanència d'un any més al mateix curs → Pla específic de reforç.

Mesures personalitzades per a la PARTICIPACIÓ

1. **Tutories personalitzades:** Tutoria afectiva amb algun professor/a amb qui tinga afinitat; motivar l'alumne/a per participar en les activitats de l'aula i del centre; flexibilitat amb les seues dificultats en l'idioma; destacar els aspectes bons del seu treball; ensenyar-li com organitzar la tasca en la matèria; donar-li oportunitats perquè faça aportacions a classe.
2. **Tutories entre iguals:** Programa Pigmalíó: animar-la/-lo a participar-hi. Companys/es tutors/a que l'ajuden al pati, entrades i eixides per a millorar la seua socialització (en cas que ho necessite).
3. **Contracte família-tutor** (si és el cas)
4. **Programes per a la millora de la competència emocional:** es recomana treballar l'autoestima i l'autoconcepte a través de la tutoria i de forma transversal.
5. **Actuacions d'acompanyament personalitzat** (si cal. Exemple: assistència al DO per donar-li suport).
6. **Protocol d'acollida amb alumnat nouvingut i desplaçat.** (si és el cas)
7. **Actuacions per als implicats en situacions d'assetjament.** (si és el cas)
8. **Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.** (si és el cas)
9. **Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.** (si és el cas)
10. **Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.** (si és el cas)
11. **Altres:** actuacions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe. Sensibilització al centre i al grup-classe. Evitar que es quede sol/a al pati.

Mesures personalitzades per a la COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS

1. **Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe.** (si és el cas)
2. **Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.** (si és el cas)
 - 2.1 Programa d'hàbits bàsic d'higiene, alimentació i vida saludable.
 - 2.2 Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.
 - 2.3 Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).
 - 2.4 Actuacions específiques en situació d'absentisme.
 - 2.5 Actuacions d'orientació per a previndre l'abandó sense titulació.

